

SCHALKWIJK-MIDDEN
SCHALKWOUD

STAD TUSSEN DE BOMEN

HANDBOEK INRICHTING

ZUS & 't Idee

04-05-2017

SCHALKWIJK-MIDDEN

SCHALKWOUD

INLEIDING	4
CONCEPT	10
LANDSCHAP	26
BEBOUWING	74
REFERENTIE ONTWERP	92
BIJLAGEN	100

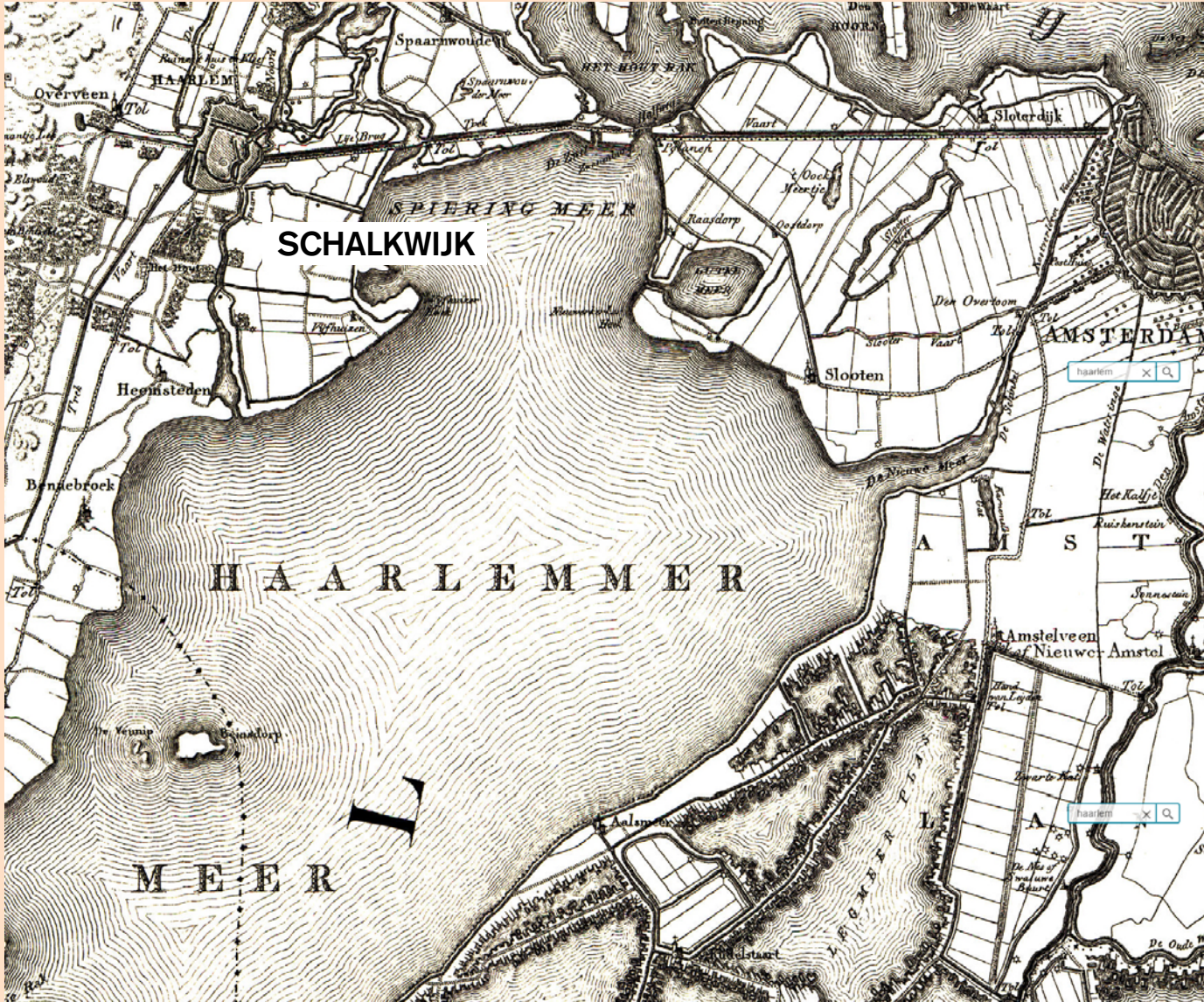
COLOFON

ZUS, 't Idee, Gemeente Haarlem
© 2017

Boomkwekerij Van Ebben
Boomkwekerij Van den Berk
International Tree Service

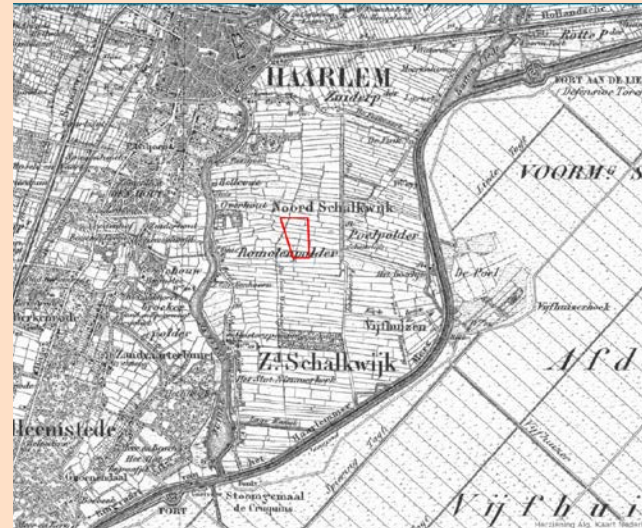
INLEIDING

900

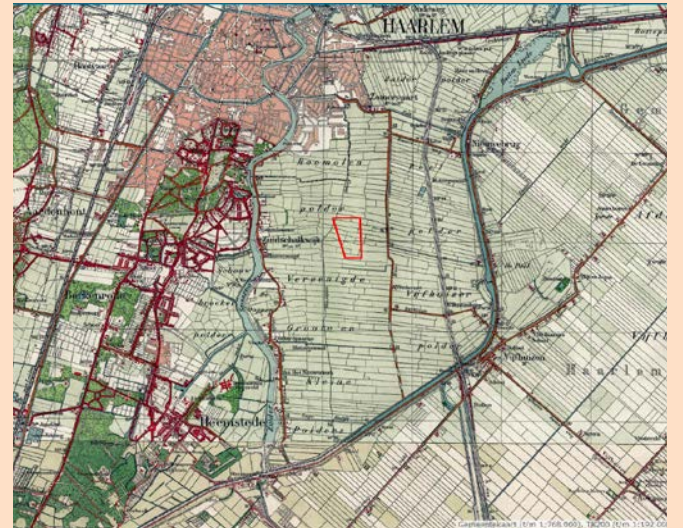

Toen Haarlem rond het jaar 900 ontstond was het gebied van Haarlem tot het Gooi één grote moerassige wildernis met een rijk gevarieerde flora en fauna. Om de stadsbevolking te voeden werd de wildernis ten zuidoosten van de Haarlem al in de tiende eeuw ontgonnen.

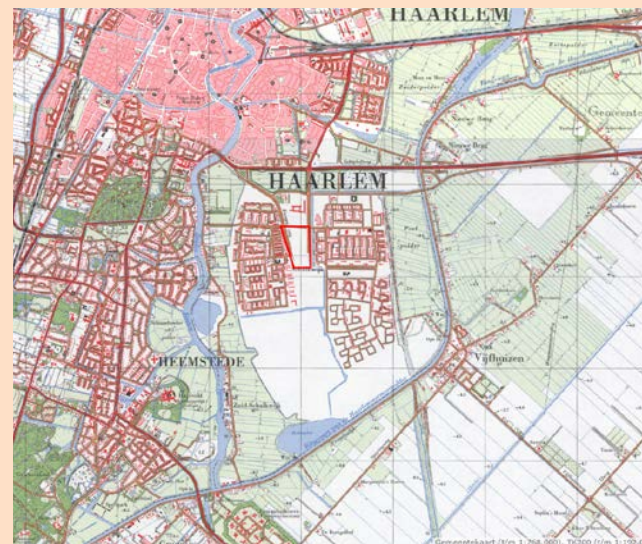
Het hele gebied ten oosten van het Spaarne leverde de nodige diensten en producten aan de stad: veen, bouwmaterialen in de vorm van hout, riet en wilgentakken en voedsel zoals vlees, waterwild, vis en gevogelte.

1850

1930

1970

1985

Halverwege de twintigste eeuw wordt het polderland van Schalkwijk opgeofferd voor wonen. Schalkwijk is daarvoor een prima locatie, dichtbij het centrum van Haarlem en met goede verkeersverbindingen met Amsterdam.

Eind jaren vijftig stelt de gemeente een structuurplan op voor Schalkwijk: vier woonwijken met een centraal gelegen centrumgebied en een 'Groene Zoom' rond het gehele stadsdeel.

INLEIDING

HISTORIE

1960 >

Bouw kantoorcluster jaren '70

Op 1 oktober 1963 was Zuid-Schalkwijk officieel onderdeel van de gemeente Haarlem en werd daarna verder bebouwd. Langzaam maar zeker begon Schalkwijk te groeien van een kleine dorp tot het grootste stadsdeel van Haarlem. Door de jaren heen zijn de weilanden omgebouwd tot grote appartementen en winkelcentra.

“Wat ze in Rotterdam bouwden, bouwden ze hier ook. Lekker goedkoop, de onderdelen lagen al klaar. De draaicirkel van de bouwkraan bepaalde eigenlijk de verkaveling”

— Ben Eerhart, stedenbouwkundige Gemeente Haarlem

INLEIDING

LEESWIJZER

Dit handboek is met grote zorg samengesteld. Het geeft de principes weer voor de ontwikkeling van Schalkwijk Midden. Het gebied dat ligt tussen de Europaweg, de Kennedylaan en de Amerikaweg. Het Handboek bevat geen uitputtende opsomming van regels. Het handboek vormt een onlosmakelijk geheel met het Manifest “Stad Tussen De Bomen” en de plotregels Schalkwijk Midden d.d. Het Manifest beschrijft de identiteit van het gebied, hieraan zal elke ontwikkeling moeten voldoen. De plotregels vormen de harde randvoorwaarden voor ontwikkeling en zullen worden getoetst bij vergunningverlening. Onder de genoemde voorwaarden is afwijken mogelijk. Dit handboek vormt een leidraad voor elke ontwikkeling en heeft zowel betrekking op de plotontwikkeling als op de inrichting van de openbare ruimte. Afwijken kan met goede argumentatie. Het dient ter inspiratie en als richtlijn. Een regieteam zal elke planontwikkeling vanaf de start van de ontwikkeling begeleiden. Sturing door het regieteam vindt plaats aan de hand van de drie genoemde documenten. Achterin het Handboek is een referentieplan opgenomen.

De gemeente neemt in principe voor zover niet in eigendom, de corridor, plekken (pleinruimte) en de zijtakken in de toekomst over in eigendom en in beheer en onderhoud. Om deze taken waar te kunnen maken is het van groot belang dat de definitieve ontwikkelingen in de (openbare) ruimte goed worden afgestemd met de stakeholders binnen (en buiten) de gemeente. Dit betreft onder andere technische aspecten (K&L, definitieve keuze bestratingsmateriaal en beplanting, verlichting, etc.), maar ook aspecten als veiligheid, toegankelijkheid voor nood- en hulpdiensten en verkeerskundige afwikkeling.

Elke ontwikkelaar heeft een eigenverantwoordelijkheid in het verrichten van onderzoeken in het kader van een goede ruimtelijke onderbouwing.

IDENTITEIT (CONCEPT)

De identiteit is sturend op hoofdlijnen met name op het ontwikkelconcept per plot (massaopbouw, diversiteit, secundaire route, bos etc) en wordt als zodanig getoetst door het regieteam.

PLOTREGELS

De Plotregels zijn harde criteria en worden getoetst door het regieteam. De Plotregelkaart hoort bij de plotregels.

HANDBOEK

Het handboek is geen hard toetsingskader maar biedt initiatiefnemers een handvat om hun plannen op te baseren (zowel voor de openbare ruimte als voor bebouwing) en vormt bij toetsing van deze plannen een referentiekader voor de gevraagde kwaliteit en identiteit.

REFERENTIEONTWERP

Het referentieontwerp geeft een impressie van een mogelijke uitwerking voor de openbare ruimte. De inrichting van de plots is zeer indicatief en heeft geen status.

- De positie van de corridor, de drie plekken, de zijtakken en de randen ligt vast; de ligging van de drie pleinen is afgestemd op een principe voor herverkaveling in overleg met eigenaren. De ligging van de secundaire route is indicatief.
- Principes voor ontsluiting autoverkeer; Deze zijn ingetekend aan de hand van een maximum aantal verbindingspunten en functionaliteiten op omringend wegennet; De exacte locatie bij plot 8 en plot 10 b kan nog iets wijzigen afhankelijk van de ontwikkeling in deze hoek.
- Een suggestie van de plotinrichting; een voorstel voor plotinrichting wordt na vaststelling van het ontwikkelkader door partijen ter bespreking voorgelegd aan het regieteam.

1 CONCEPT

MANIFEST	12
IDENTITEIT	16
STEDELIJKE INBEDDING	18
MAL EN CONTRAMAL	20
OPBOUW CONTRAMAL	24

CONCEPT MANIFEST

(uittreksel van manifest)

Bomen en natuur zijn niet te gast in de gebouwde stad, maar andersom: de gebouwen zijn te gast in een stads/stedelijk bos.

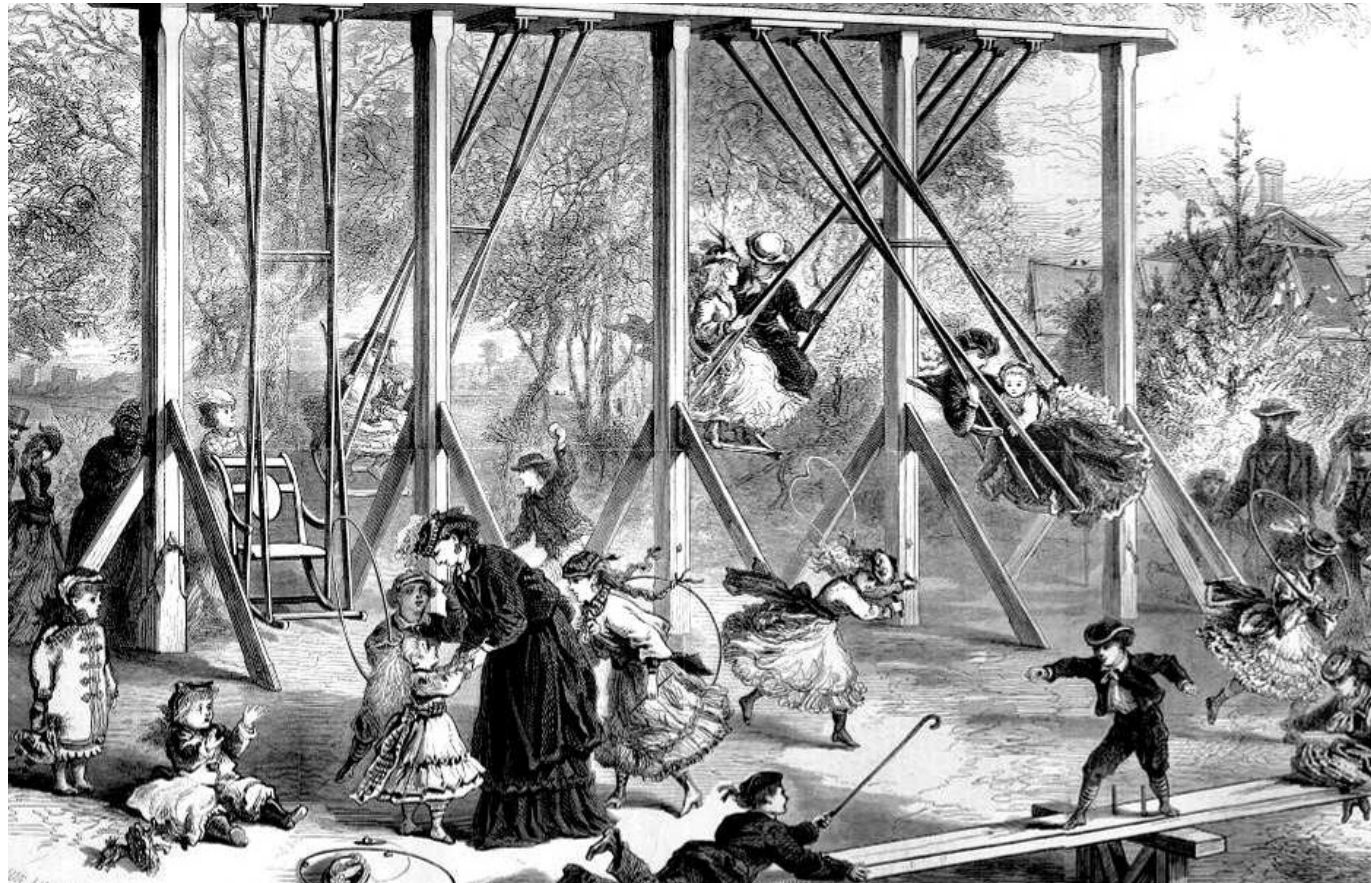
Stedelijke functies zijn verweven met/in het landschap: werken-wonen-verblijven-ademen kan binnen én buiten, gebouwde omgeving en landschap lopen in elkaar over. Binnen wordt buiten en andersom. Is het bos? Is het stad? Nee, het is allebei.

Haarlem geldt als een mooie, statige stad. Schalkwijk-Midden was dat lange tijd niet: veel beton, glas, asfalt, blik, lelijkheid. Ruimte voor groen - iets meer dan een paar bomen in de straat - is normaal gesproken voorbehouden aan de randen van de stad, het suburbane gebied, het platteland en grote stads-parken. Maar de vraag om meer verbinding tussen stad en groen is overal voel- en hoorbaar. We willen gezonder, meer contact met de natuur, de seizoenen, meer schone lucht van CO2-filterende bomen. Ook in de stad.

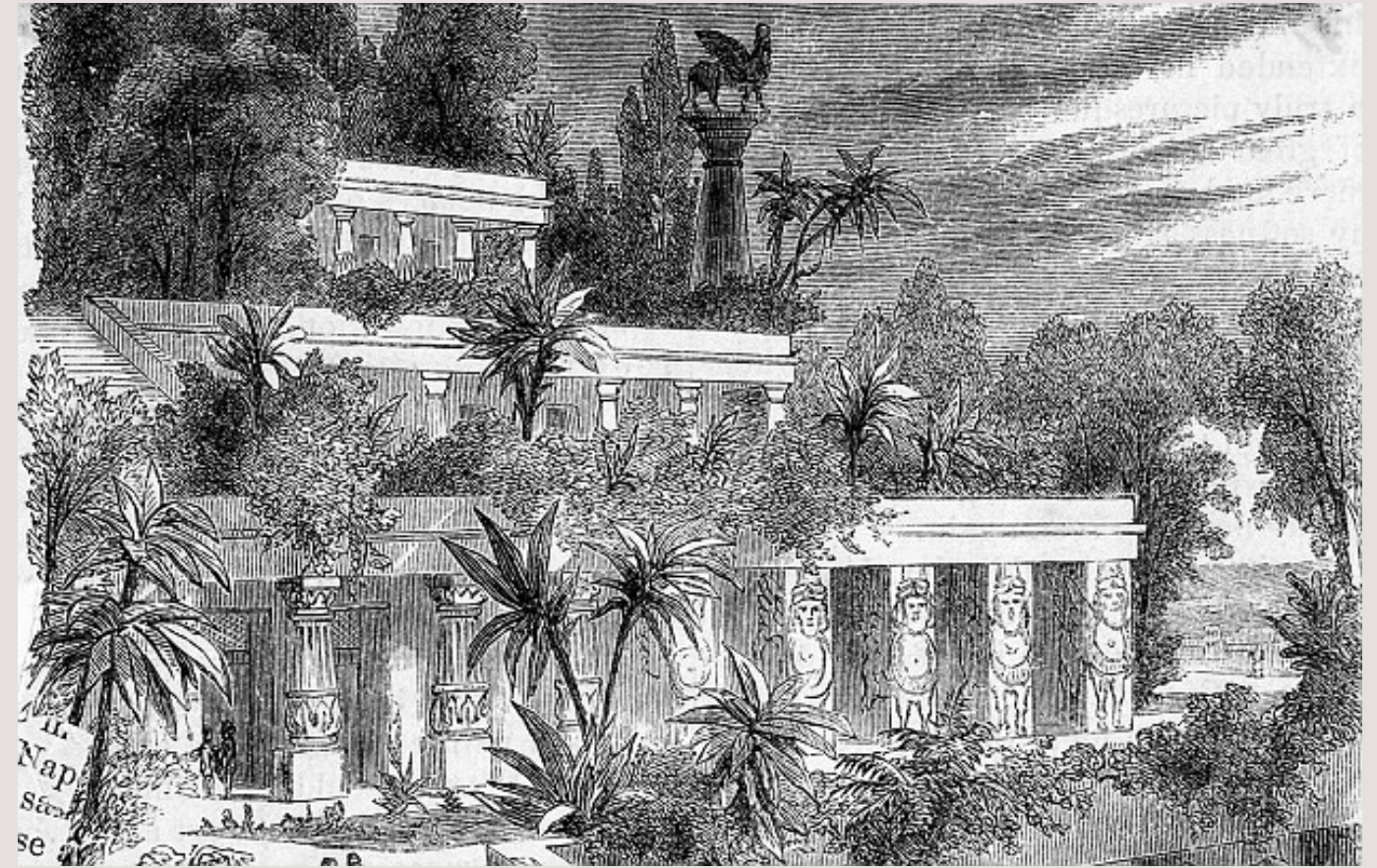
Schalkwoud, stad tussen de bomen, komt aan die wens tegemoet met een simpel basisprincipe: auto's eruit, asfalt eruit, bomen erin - met behoud van de bestaande bebouwing (herontwikkeling) en nieuwbouw. Zo creëren we een stadsbos-landschap, waarin de gebouwen als het ware te gast zijn in het bos (normaal gesproken zijn de bomen te gast in het stenen stadslandschap) en waarin de stedelijke functies - wonen, werken, verblijven - zo veel mogelijk met het landschap verweven zijn. Binnen wordt een beetje buiten en buiten een beetje binnen.

**Geen bomen in stad,
maar stedelijkheid
in een bomenlandschap**

19e eeuwse Illustratie van een speeltuin in Central Park

De Hangende Tuinen van Babylon

CONCEPT IDENTITEIT

Terwijl de bebouwing in verschillende tempo's zal worden getransformeerd, verzekert het stadsbos de samenhang en een sterke collectieve identiteit. Het landschap creëert een avontuurlijke openbare ruimte dat zich uitstekend leent voor informeel gebruik.

Bestaande situatie

Transformatie

Groen tapijt

Bomen

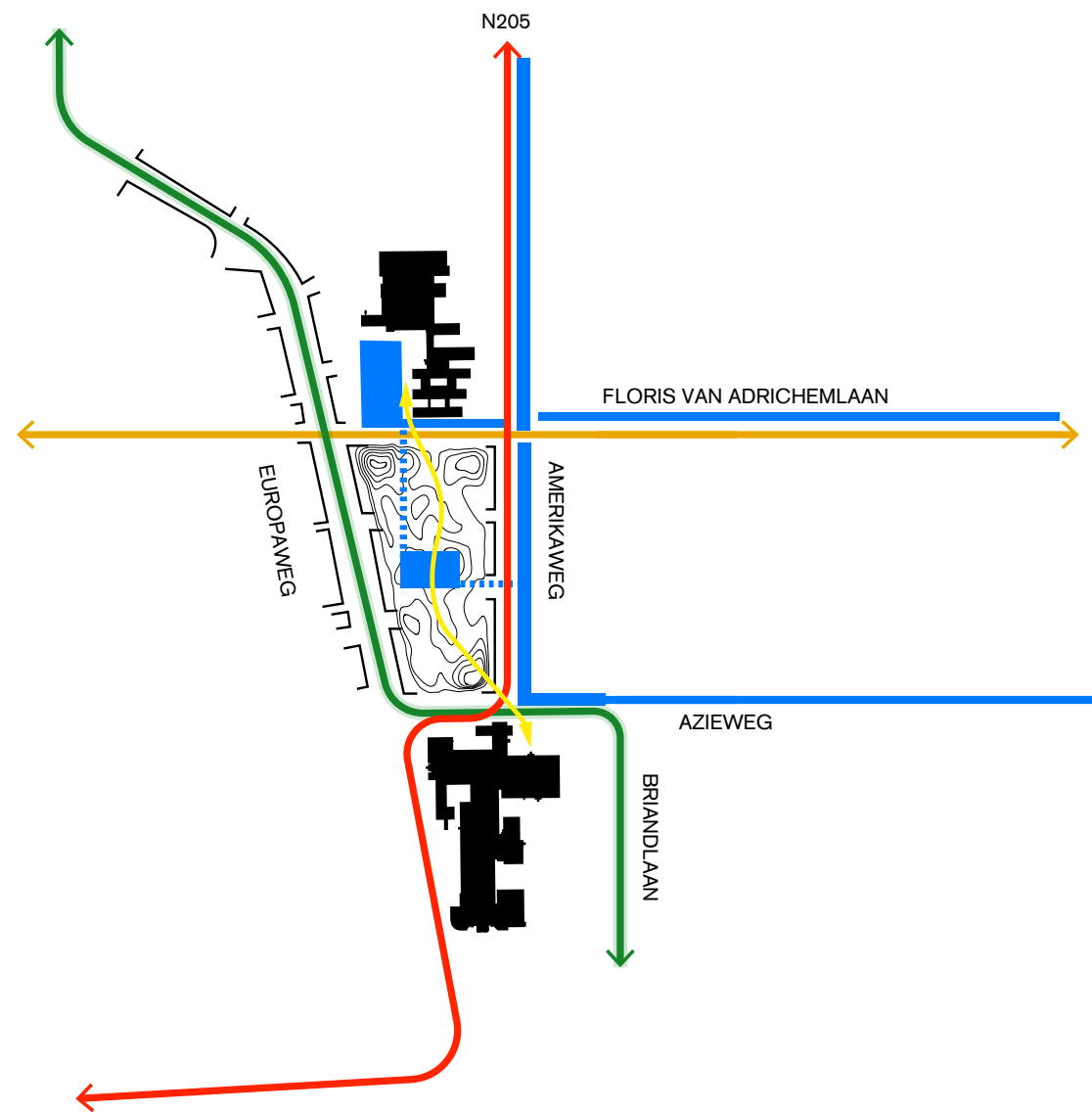

Stad tussen de bomen

CONCEPT

STEDELIJKE INBEDDING

Het centrale groene binnengebied verbindt het ziekenhuis met Schalkstad en legt de verbinding met omliggende wijken Boerhavewijk en Europawijk.

Stedelijke inbedding Haarlem Schalkwijk

- Nieuwe fietsverbinding
- Langzaam verkeer
- Stadsstraat
- Hoofdontsluiting auto
- Koppeling watersysteem

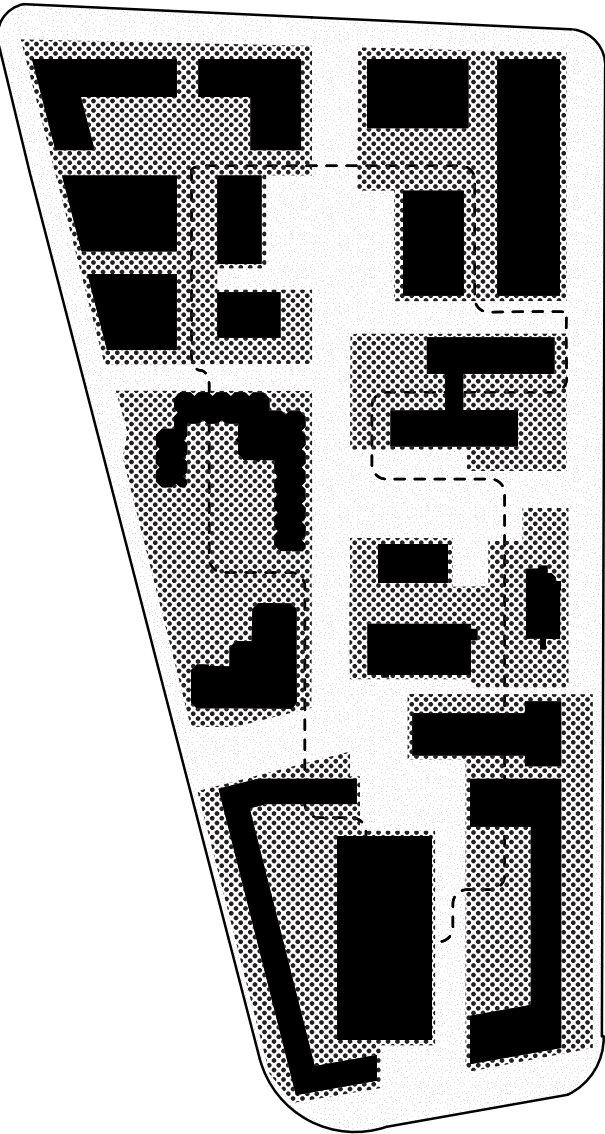

Haarlem Schalkwijk omgeving en groenstructuren

- Schalkwijk-Midden
- Groen
- Water

CONCEPT

MAL EN CONTRAMAL

- Gebouwen (Mal)
- Landschap (Mal)
- Landschap (Contramal)
- Secundaire route

“Stad Tussen de Bomen” is een overkoepelende identiteit voor Schalkwijk midden. Deze identiteit uit zich grotendeels in het landschap, maar komt ook terug in de bebouwing.

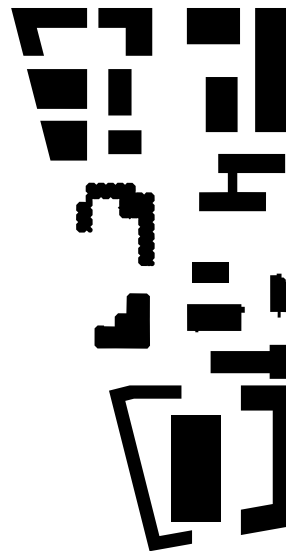
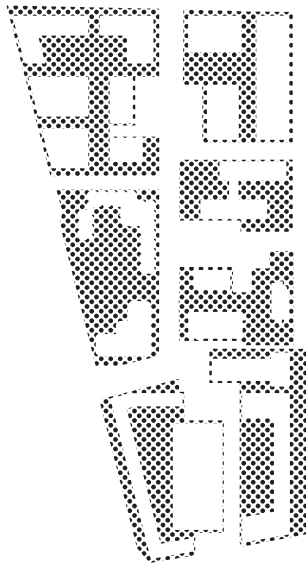
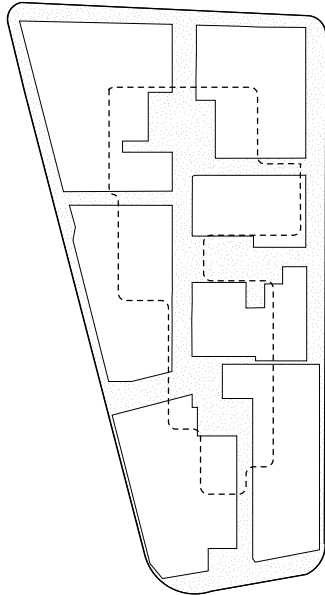
Het ontwerp is op twee manieren in te delen, in (1) landschap en bebouwing en (2) in eigendom: mal (particuliere plots en bebouwing) en contramal (de gemeentelijke corridor, pleinen en rand).

Het landschap vormt de basis van de identiteit. Als een deken wordt deze over de locatie heen gelegd, zonder plot grenzen in acht te nemen. Het is de bedoeling de kadastrale eigendomslijnen niet terug te zien in de uiteindelijke inrichting van de buitenruimte. Daarom wordt in het handboek een onderscheid gemaakt tussen (1) landschap (zowel contramal en mal) en bebouwing (alleen mal).

Allereerst wordt het landschap toegelicht aan de hand van principes die zowel voor gemeentelijke als private gronden gelden. Zodoende kan een eenheid in identiteit gewaarborgd worden. Vervolgens worden een aantal principes voor bebouwing toegelicht om een goede relatie tussen binnen en buiten te bevorderen.

LANDSCHAP

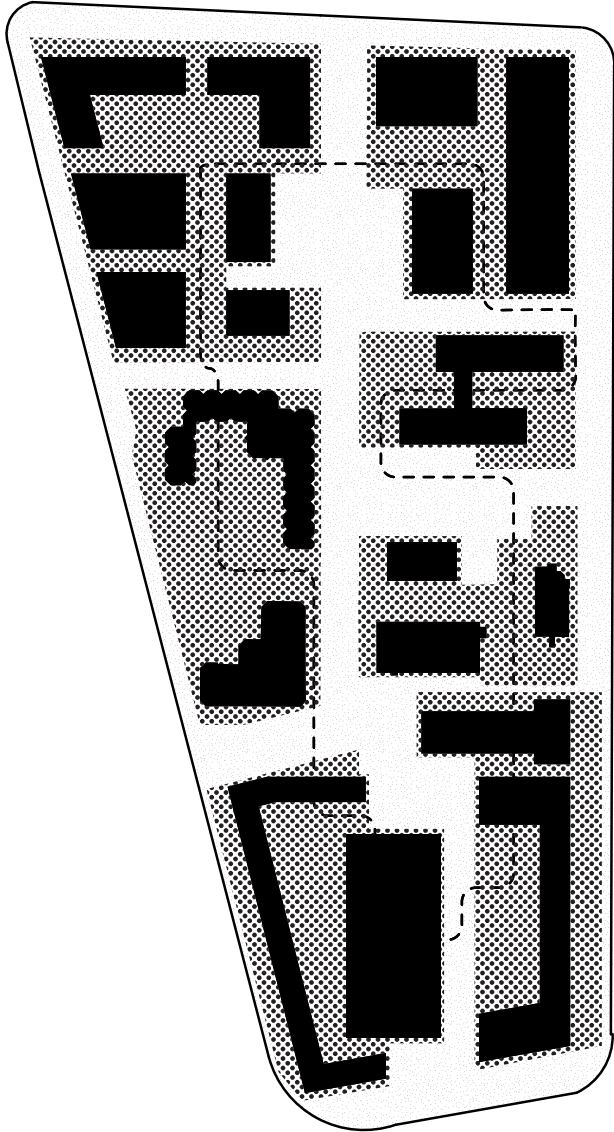
BEBOUWING

CONTRAMAL

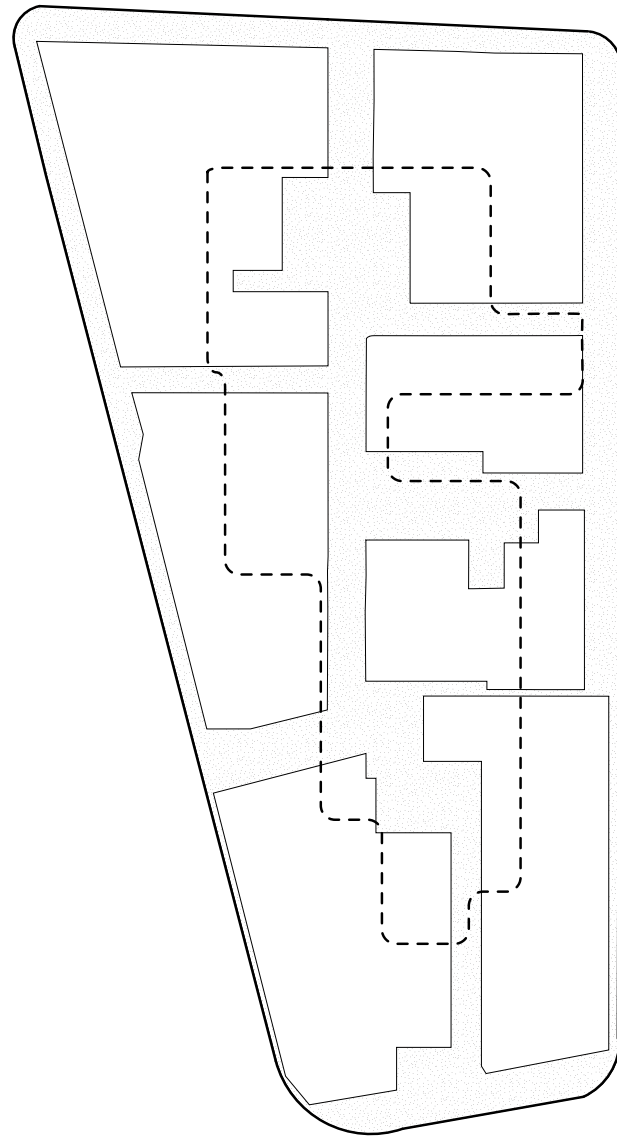
MAL

eigendoms lagen

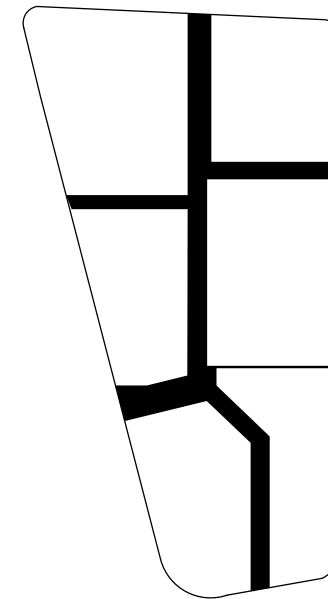

- Gebouwen (Mal)
- Landschap (Mal)
- Landschap (Contramal)
- Secundaire route

CONCEPT OPBOUW CONTRAMAL

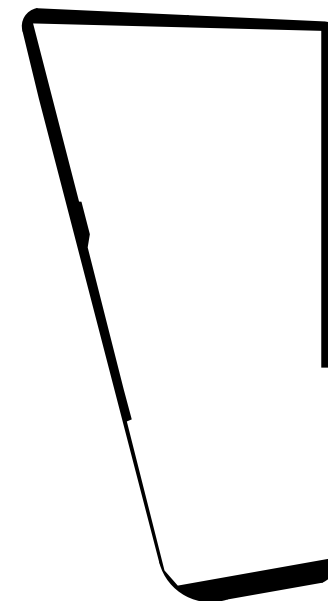

De landschappelijke contramal is opgebouwd uit vier verschillende ingrediënten: de rand, de corridor en de zijtakken, de secundaire route en de specials.

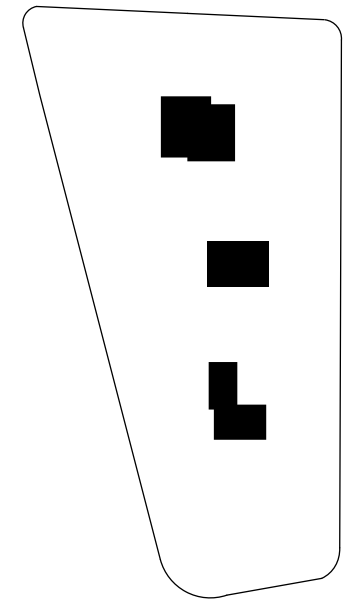
CORRIDOR EN ZIJTAKKEN

De breedte van de corridor varieert van minimaal 15 meter bij de toegangen tot zo'n 30 meter in het binnengebied. Er wordt waar mogelijk gebouwd in de rooilijn. De entrees van de zijtakken en corridor aan de rand worden gemarkeerd door het stadsbos.

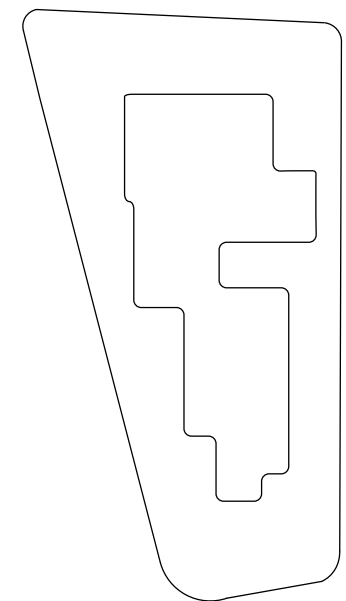
RAND

Aan de Europaweg wordt ingezet op een stedelijke rand, bij de Amerikaweg ook, maar daar inclusief een groene zoom. Waar de corridor en zijtakken de rand doorkruizen bevinden zich de bosentrees: hier loopt het stadsbos uit buiten het plangebied.

PLEKKEN

Waar de groene corridor verbreed worden drie ontmoetingsplekken gemaakt, elk met een onderscheidende programmering. De aangrenzende bebouwing heeft actieve plinten met voornamelijk werk- en niet-woonfuncties.

CIRCUIT

De secundaire route verbindt de verschillende plots voor zowel recreatief als functioneel gebruik. Het circuit werkt uitnodigend en versterkt de doorwaadbaarheid van het gebied. Het circuit heeft een minimale breedte van 8m.

2

LANDSCAP

REFERENTIE ONTWERP	28
SOORTENKEUZE	30
BOMENPLAN	32
GROENPRINCIPES	34
BOSENTREES	38
TOPOGRAFIE	42
INFRASTRUCTUUR	44
SPECIALS	56
INRICHTINGSELEMENTEN	66

LANDSCHAP REFERENTIE ONTWERP

Het landschap is de kapstok van Schalkwijk-Midden. Een landschap met een sterke identiteit reigt de verschillende bebouwing aan elkaar. Het heuvelachtige gebied is uitermate geschikt voor wandelen, werken, sporten, spelen en ontdekken. De kleurrijke bomen en een dichte onderbegroeiing openen zich her en der om plaats te maken voor grote houten blokken - zowel te gebruiken als speelelement als zitobject.

Verspreid van noord naar zuid zijn er drie karakteristieke publieke plekken, de specials: voor werk, voor spel en voor sport en cultuur. Bijzonder vormgegeven landschap en architectuur markeert de locatie.

Het landschap is een woonerf, het langzame verkeer heeft prioriteit. Toegang tot grotere parkeeroplossingen is enkel langs de rand mogelijk, de route over de contramal zelf is enkel toegankelijk voor tijdelijk parkeren, laden/lossen en calamiteiten.

LANDSCHAP

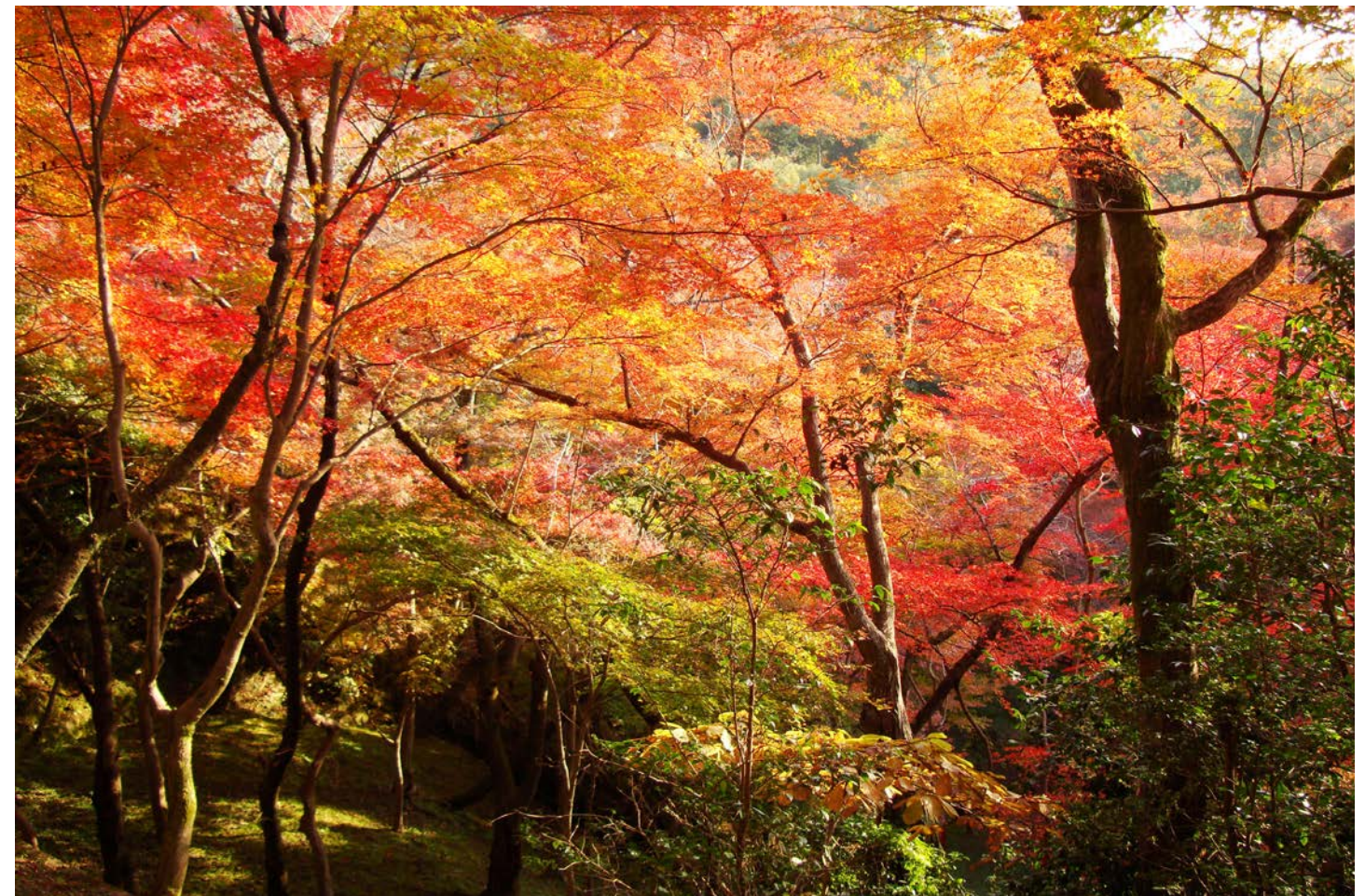
SOORTENKEUZE

Om de herkenbare kleur van Stad Tussen de Bomen te kunnen realiseren is gekozen voor een variëteit aan bomen. Het palet zal voor een groot deel bestaan uit Acers (bekend om hun uitgesproken herfstkleuren), aangevuld met Ginkgo's, Amberbomen, een Conifeersoort en inheemse soorten. Door het jaar heen ontstaat een nieuw kleurenpalet. De hoogtepunt blijft in de herfst, wanneer een groot deel van de bomen fel rood, oranje of geel zal zijn. Voor een gedetailleerder overzicht van de bomen, zie de bomenbibliotheek in de bijlage.

De uitstraling van een aangeharkt park dient te worden voorkomen. Om die reden is gekozen voor bosachtige onderbeplanting, zoals varens, daslook en bosanemonen. Afgezien van de drie grote plekken in het bos, kunnen ook kleinere open plekken langs de route worden gemaakt waar kan worden gewerkt, gespeeld en ontdekt. Op deze plekken maakt de onderbegroeiing plaats voor mos, gras en boomschors snippers.

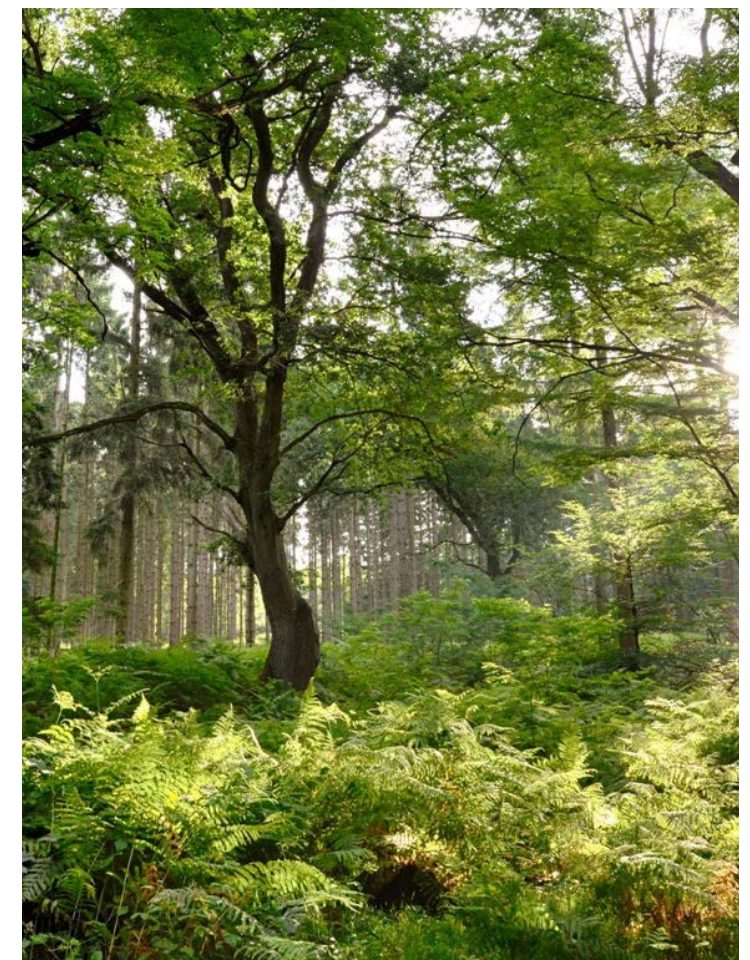
onderbegroeiing

Diversiteit aan kleuren

mos

LANDSCHAP

BOMENPLAN

De wijk zal er nooit hetzelfde uitzien, door alle seizoenen heen vloeien de kleuren van de bomen over in andere, en vullen elkaar dus steeds op een andere manier aan. Met de gekozen bomen zal een bijzonder palet aan kleuren worden gerealiseerd door het hele jaar heen. Bestaande bomen dienen zoveel mogelijk te worden behouden of verplaatst. Bij elk nieuw bouwplan zal een GPS inmeting en boomonderzoek moeten worden verricht.

diversiteit aan kleuren door de seizoenen heen

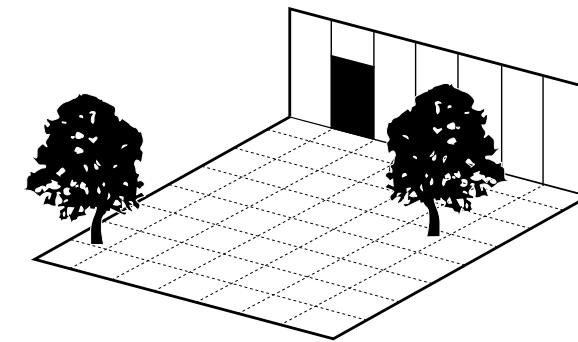
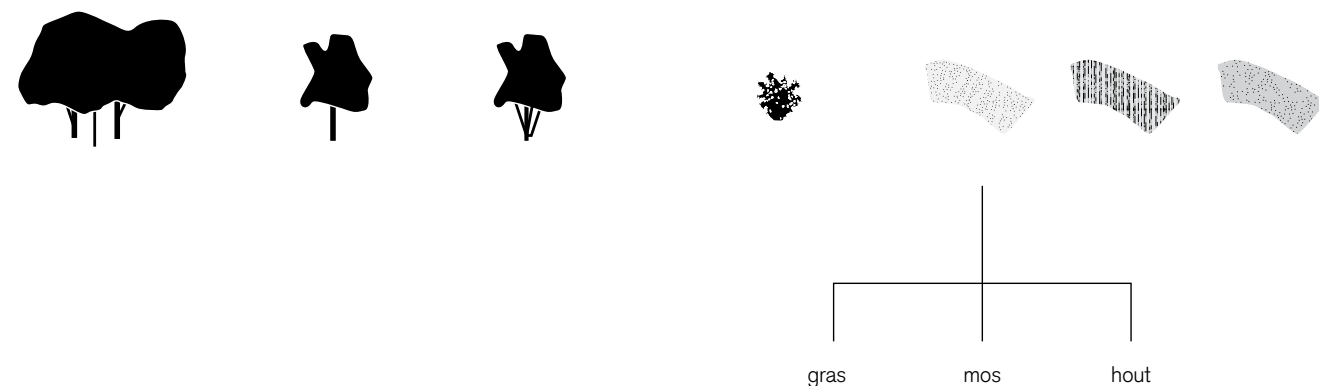
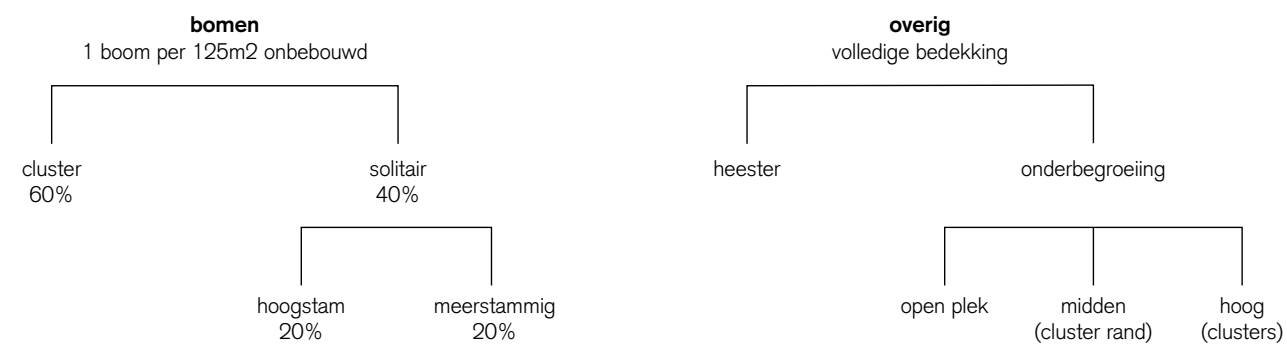
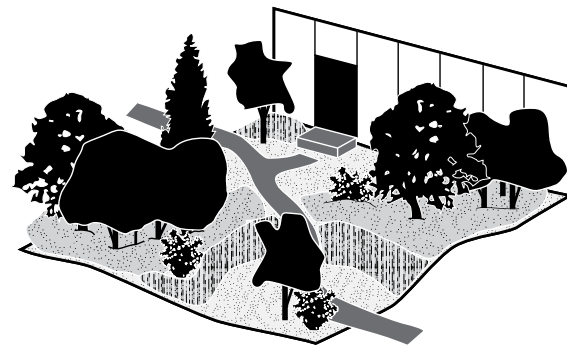

LANDSCHAP

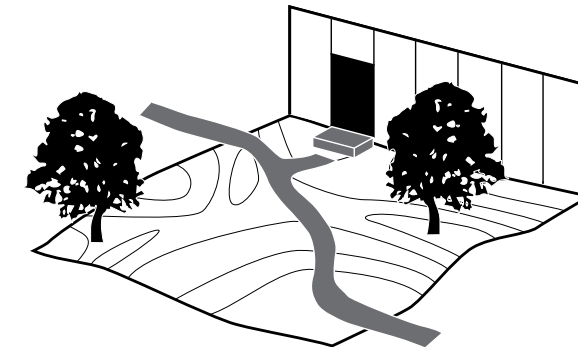
GROENPRINCIPES

Binnen de contramal wordt gestreefd naar een maximale hoeveelheid bomen. Om een stadsbos te kunnen maken, wordt gestuurd op onderstaande groenprincipes.

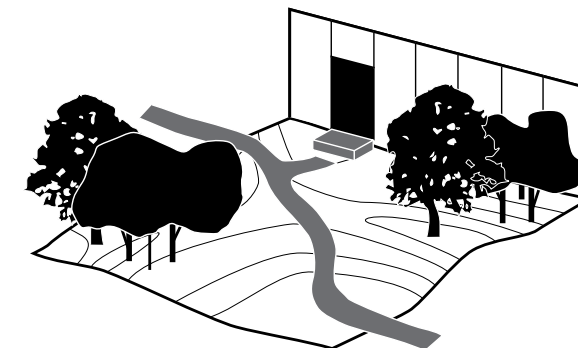
Op verschillende schaalniveaus kan een bijdrage worden geleverd aan het realiseren van een nieuw type groen stedelijk woon-werk landschap. Van klein naar groot, van privé tot collectief en van architectuur tot openbare ruimte.

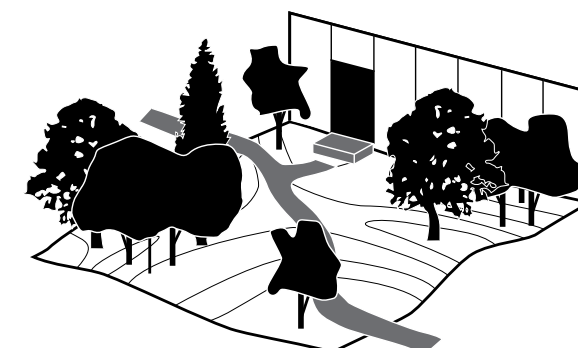
bestaand groen

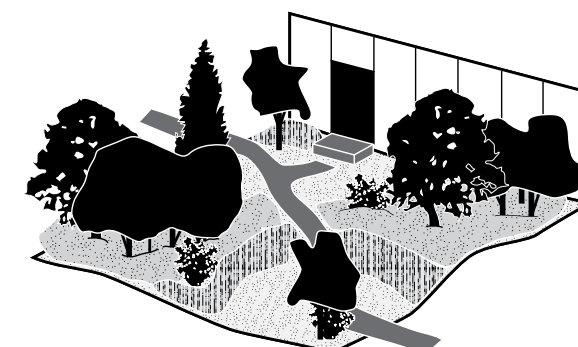
topografie

boomclusters

solitaire bomen

onderbegroeiing en heesters

PRINCIPES

BOSENTREES

Aan zes plekken kan het gebied worden betreden via de 'bosentree'.
Deze entrees naar het gebied worden zo ontworpen dat vanaf een afstand de identiteit zichtbaar is.

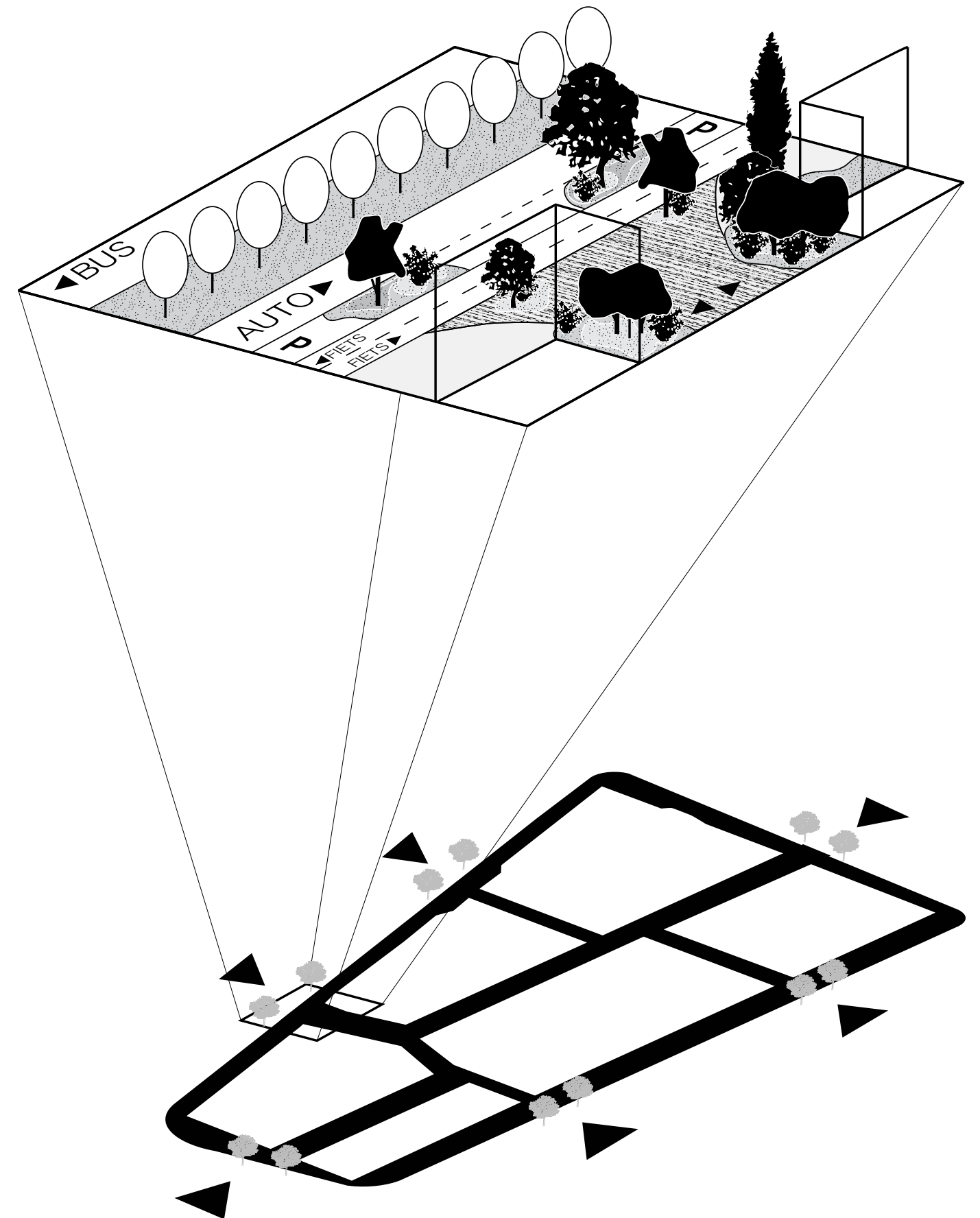
De specifieke boomsoorten (veelal afwijkend in kleur van de bestaande beplanting) worden het gebied uitgetrokken. Vanaf een afstand zijn de rood/gele bomen opvallend zichtbaar.

Aan de zijde van de Europaweg is ruimte om ook de onderbeplanting (bv de varens) door te zetten in de groenstroken tussen busbaan en parkeervakken.

De materialisatie van de corridor zal ook zover mogelijk naar buiten worden getrokken en daar aansluiten op de bestaande verharding.

impressie bosentree aan Europaweg

principe en positie bosentrees

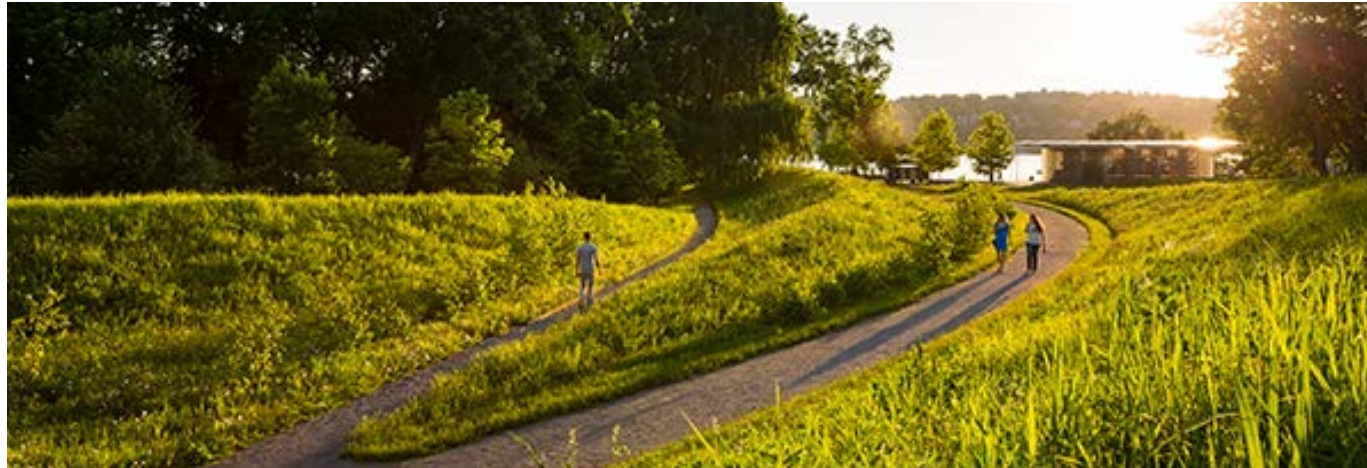
LANDSCHAP

TOPOGRAFIE

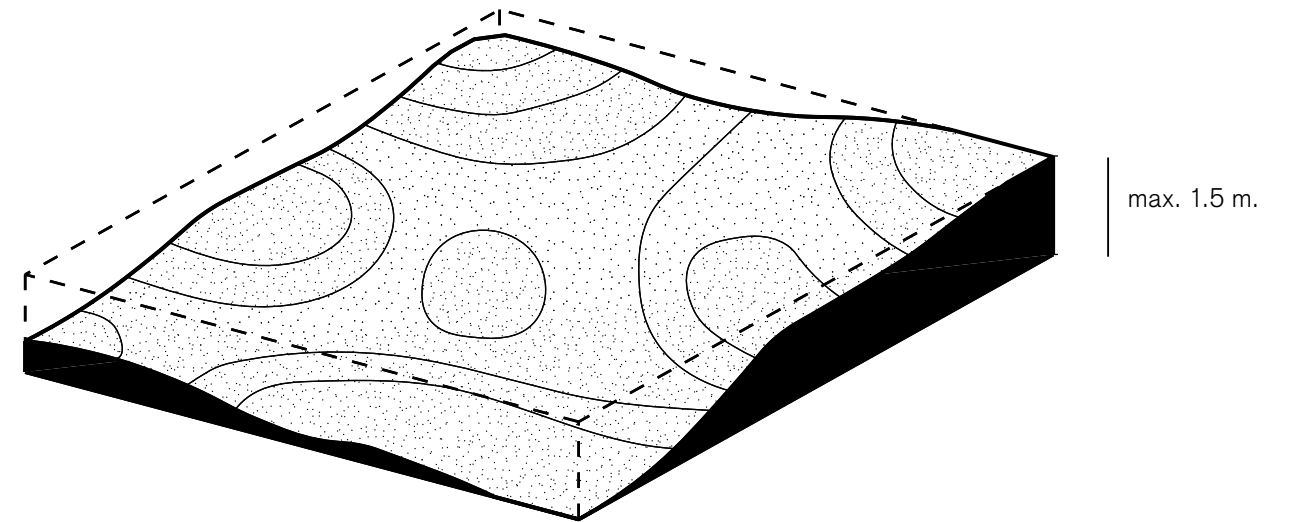
Binnen de openbare ruimte wordt een laag microreliëf toegevoegd - de topografie. De topografie maakt een glooiend landschap en stimuleert spelen, avontuur en ontdekken.

Indien grondwerkzaamheden nodig zijn voor een kelder, kan deze grond op eigen terrein worden hergebruikt ten behoeve van het reliëf. Als geen grond vrijkomt bij nieuwbouw, dient nieuwe grond te worden aangevoerd om de topografie te realiseren.

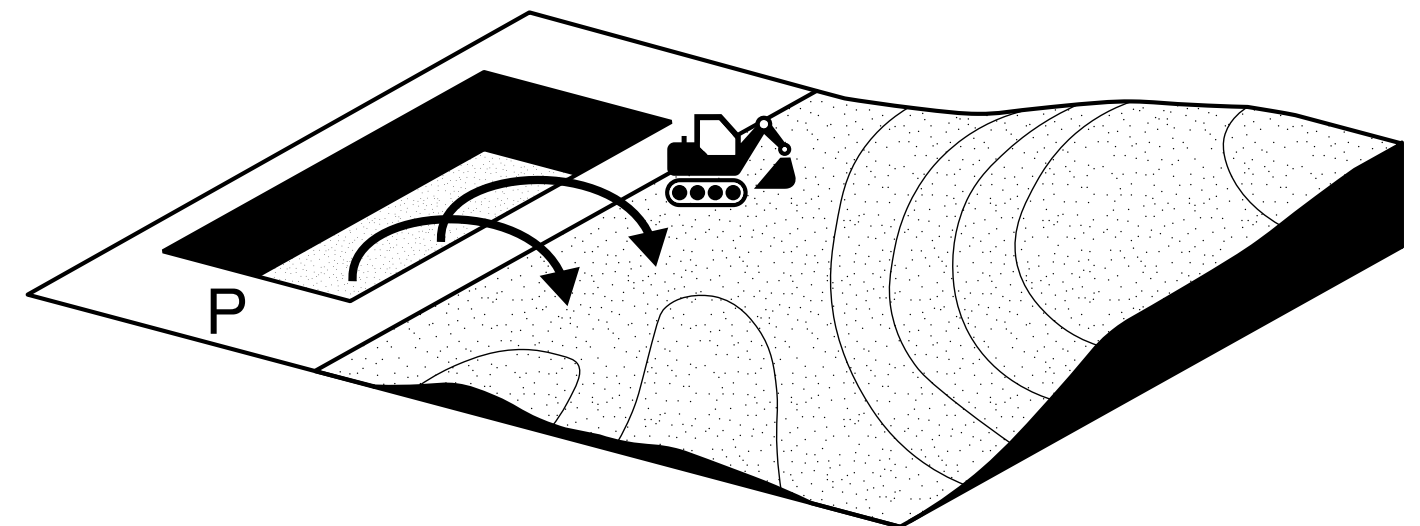
Aandachtspunt betreft de topografie versus bestaande kabels en leidingen. Per nieuw bouwplan zal deze situatie moeten worden bekeken.

glooiend landschap

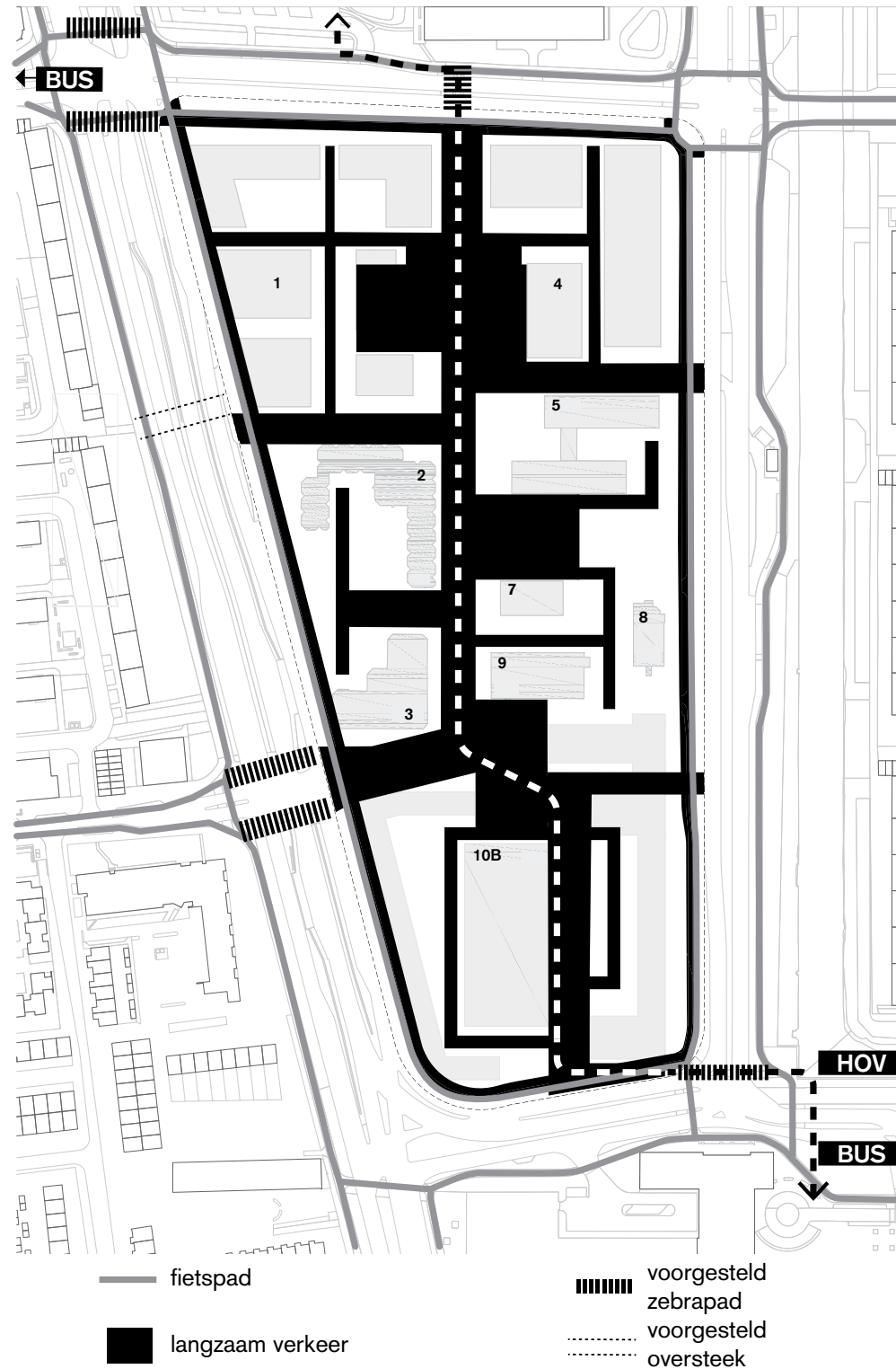

maximale hoogte topografie glooiend landschap

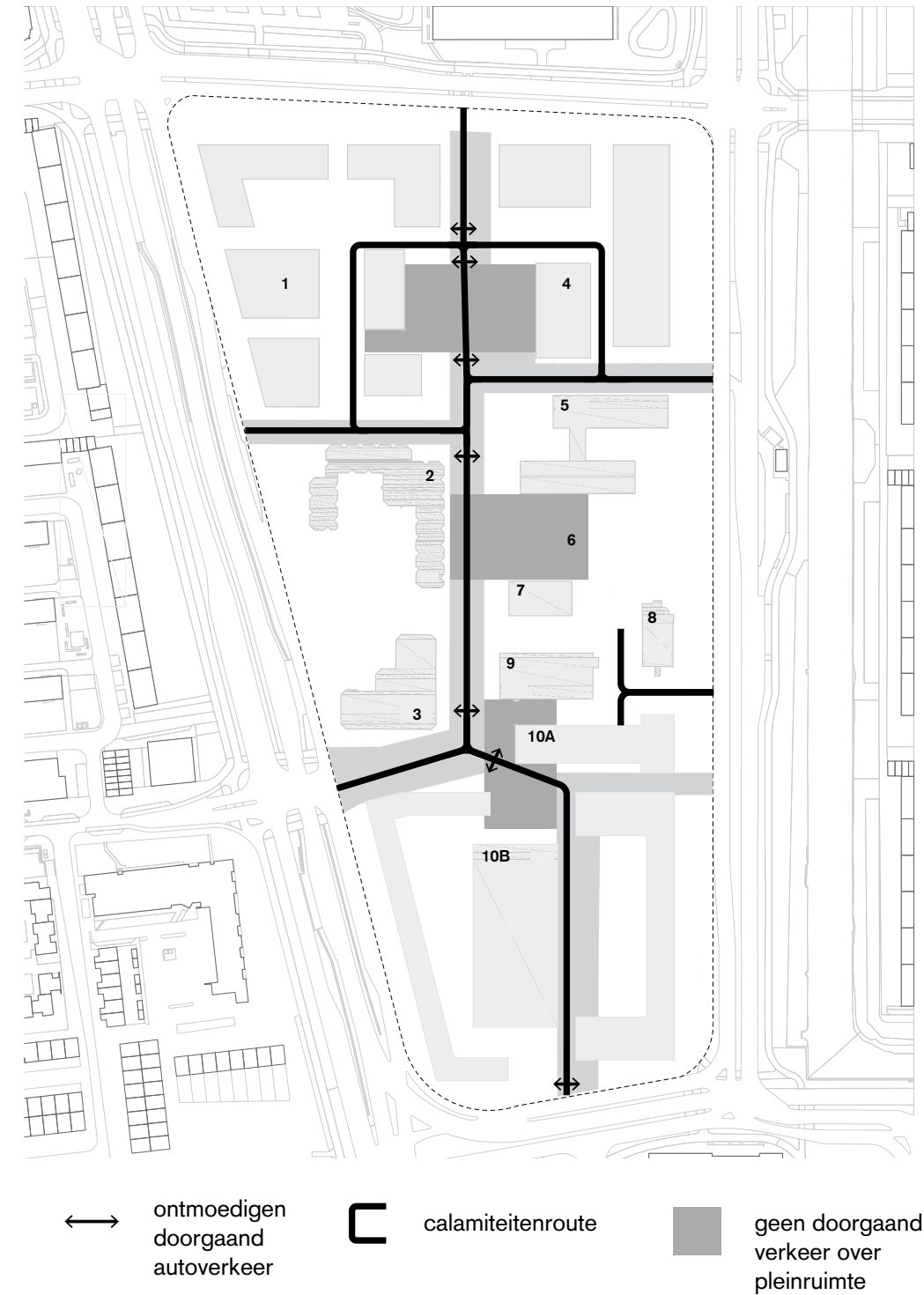
gesloten grondbalans

LANDSCHAP INFRASTRUCTUUR

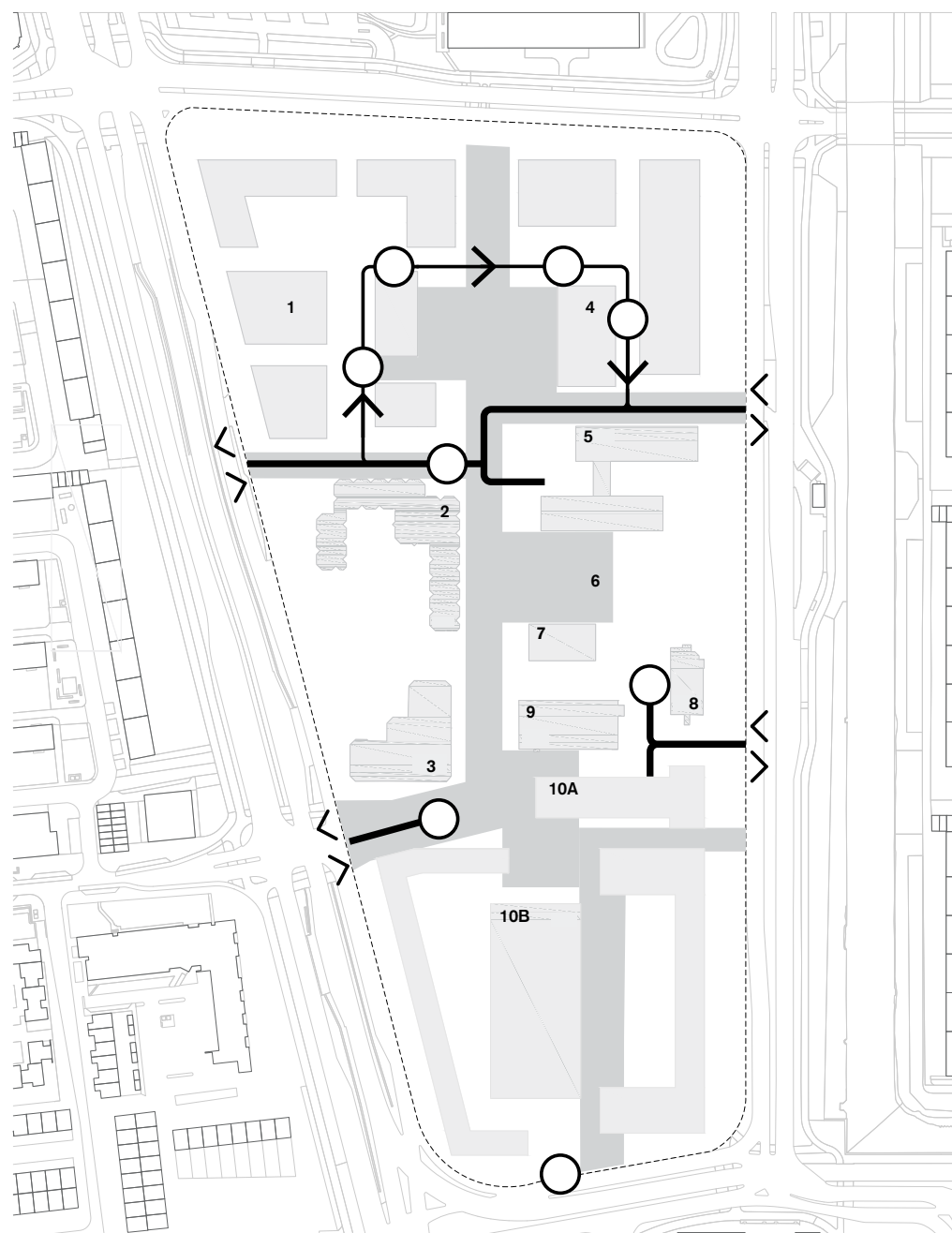
PRINCIPE LANGZAAM VERKEER

De corridor is een doorgaande route voor fietsers en voetgangers. Afgezien van deze hoofdroute, is het merendeel van de buitenruimte toegankelijk voor fietsers en voetgangers. Op de plots worden de doorwaadbaarheid vergroot door het introduceren van secundaire routes.

PRINCIPE CALAMITEITEN VERKEER

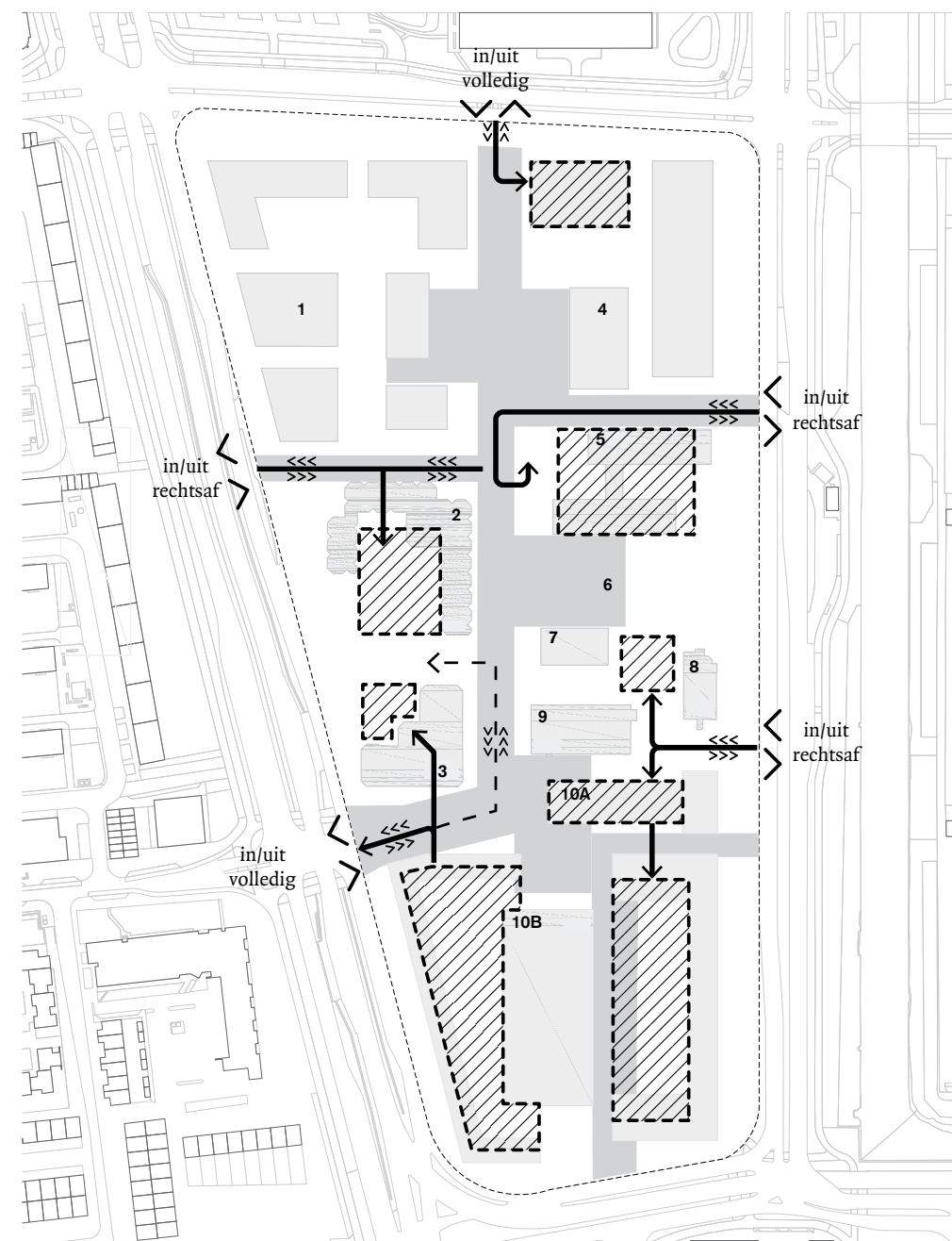
Calamiteiten verkeer kan gebruik maken van de corridor en de secundaire route.

○ laden/lossen (indicatie)
incidenteel parkeren
max 60min

PRINCIPE LADEN/LOSSEN

Het principe van de secundaire route biedt ruimte voor laden, lossen, kiss and ride en afval ophalen. Langs deze route, kunnen incidentele parkeerplaatsen worden opgenomen waar een verhuishwagen en/of een aantal personenwagen(s) tijdelijk kunnen stoppen. Afval wordt opgeslagen in ondergrondse containers, grenzend aan deze stopplekken. Bezoekers dienen gebruik te maken van de collectieve parkeervoorzieningen.

	parkeren op maaiveld of in garage		gewenste toegangsweg		rijrichting
	inritrichting		tijdelijke toegangsweg		

PRINCIPE AUTOVERKEER

De corridor is een autoluw gebied. Er zijn zes entrees het gebied in. Vanaf hier dienen auto's een korte route naar een parkeervoorziening te vinden. Straatparkeren wordt grotendeels verwijderd. Parkeren kan ondergronds of in een gebouwde parkeervoorziening. De situaties bij plot 3 en bij plots 8 en 10ab zijn wensbeelden afhankelijk van nieuwbouwplannen.

PARKEERVOORZIENINGEN

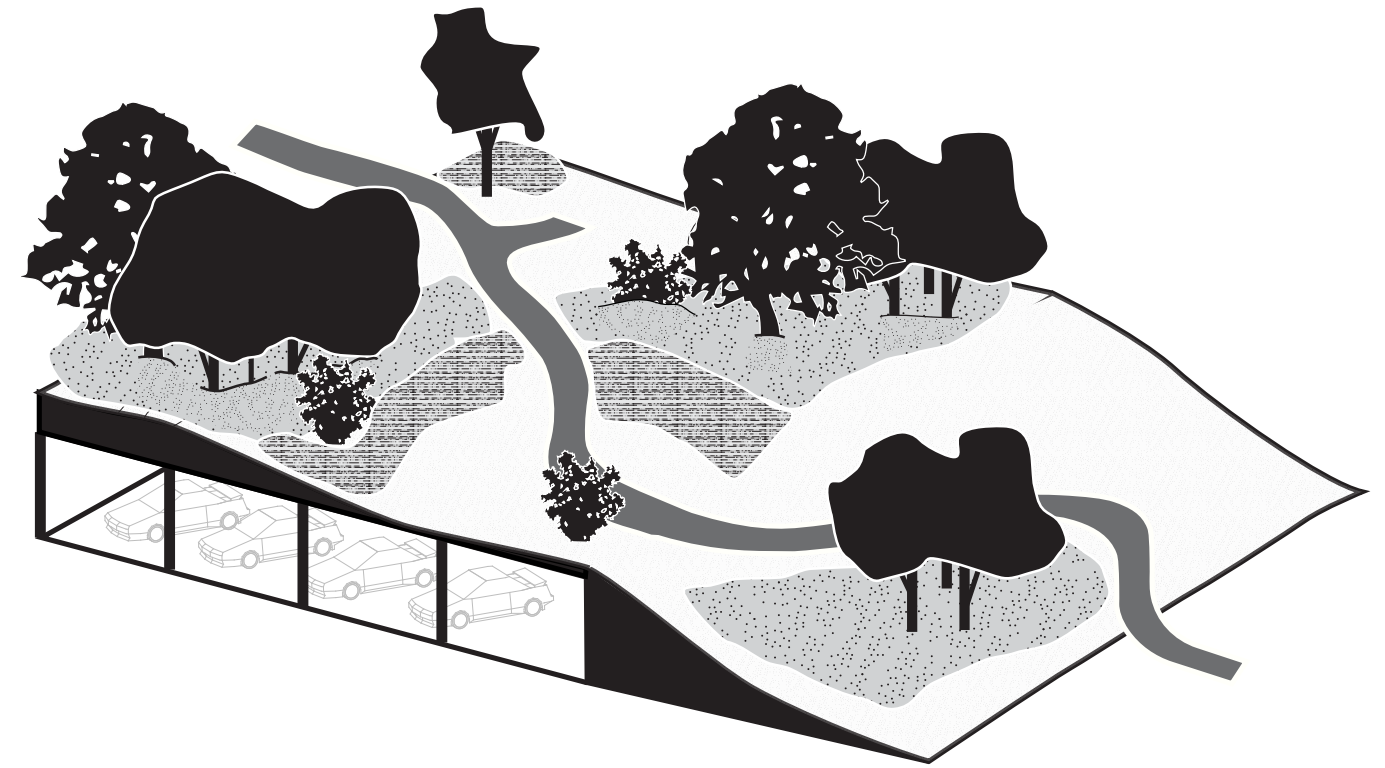
Nieuw te bouwen parkeerdekken, waar de openbare ruimte overheen loopt, dienen dusdanig te worden gedimensioneerd dat het mogelijk is om bomen in een grondpakket van minimaal 1m op het dak te plaatsen. Op andere plaatsen dient het grondpakket dik genoeg te zijn voor het plaatsen van onderbegroeiing (zie bomenbibliotheek).

Bomen in potten ter plaatse van de kolommen is geen afdoende oplossing voor het doorzetten van de identiteit voor het openbare gebied.

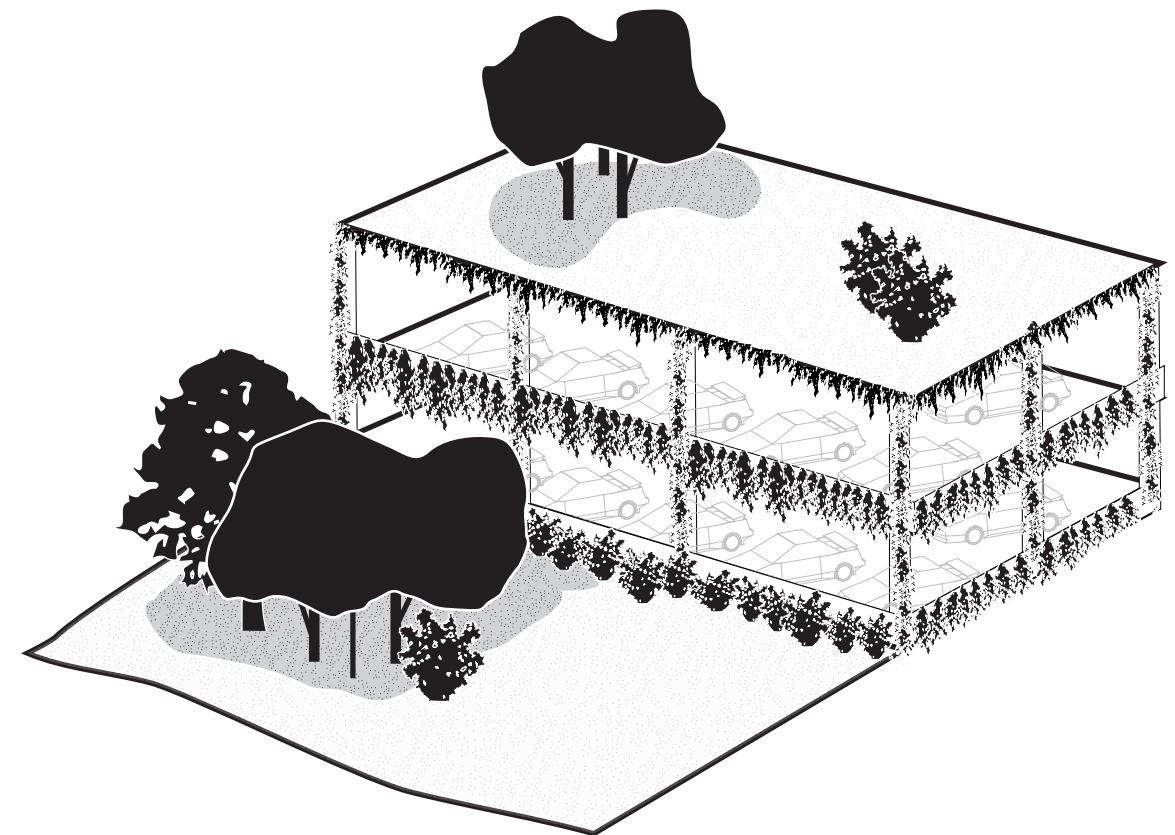
Gevels van parkeergarages dienen ook aan te sluiten bij de groene identiteit van het gebied.

uitstraling gebouwde parkeervoorzieningen

bos op ondergrondse parkeergarages

LANDSCHAP

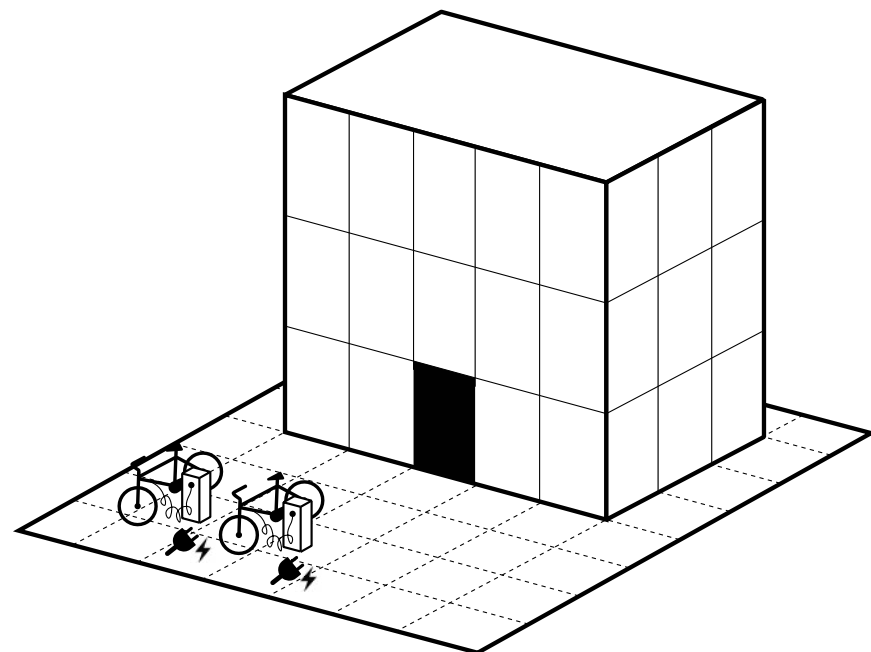
FIETSPARKEREN

Afhankelijk van het aantal benodigde fietsparkeerplekken, kunnen diverse oplossingen voor het stalling worden toegepast.

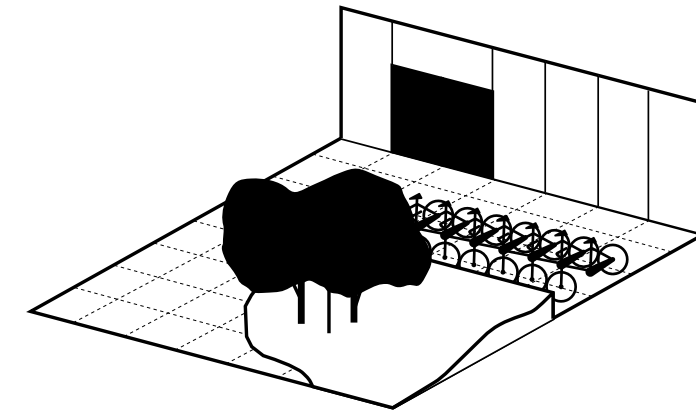
Per 25 m² bvo dient 1 fietsparkeerplaats gerealiseerd te worden, bij voorkeur inpandig en gezamenlijk.

Kleinere hoeveelheden fietsen (10-20) kunnen in de topografie (niet hoger dan 1,2m) worden ingesloten. Hiermee zal het groen in de buitenruimte blijven overheersen. Daarboven (20+) wordt inpandig aanbevolen.

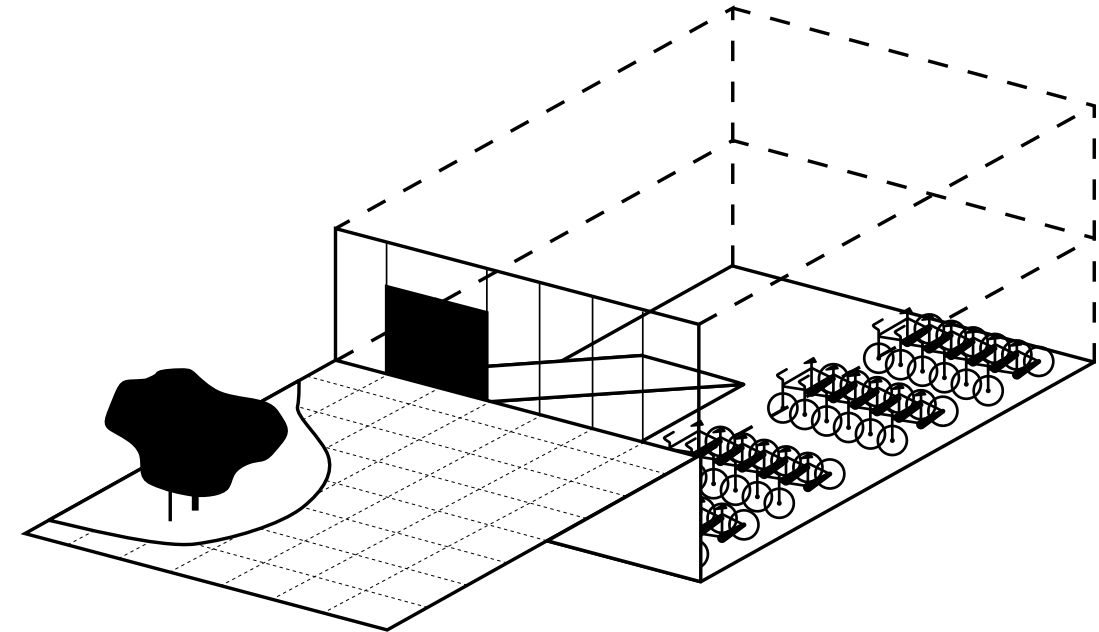
Ter stimulering van het gebruik van fietsen, worden per gebouw entree minimaal twee laadpalen voor elektrische fietsen aanbevolen.

buiten minimaal twee laadpalen per entree

optie B: >10 fietsplekken

optie C: >20 fietsplekken inpandig

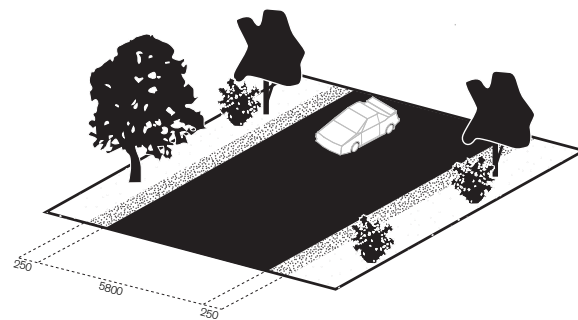
LANDSCHAP

WEGPROFIELEN

EINDBEELD

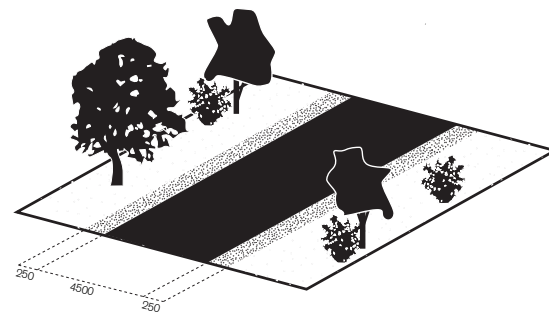
Er zijn drie verschillende wegbreedtes in het gebied die kunnen worden gekozen aan de hand van de verkeersintensiteit en gebruik.

Elke profiel bestaat uit Grindpave als basis en grind in de aansluitende zone die overloopt in het landschap. Om plek te maken voor een uitwijkzone, een parkeerplaats of voetgangers kan de zone van grind in breedte variëren. Er is altijd een gesloten strook aanwezig voor fietsers, rolstoelen, e.d.

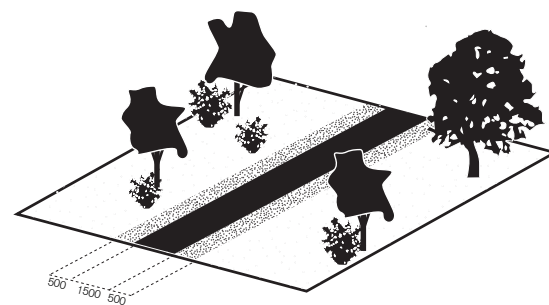
type a

min. 5.8M (6.3M incl. rand)
auto (2r),
calamiteiten,
vrachtverkeer, fiets
(intensief, 2r), voet

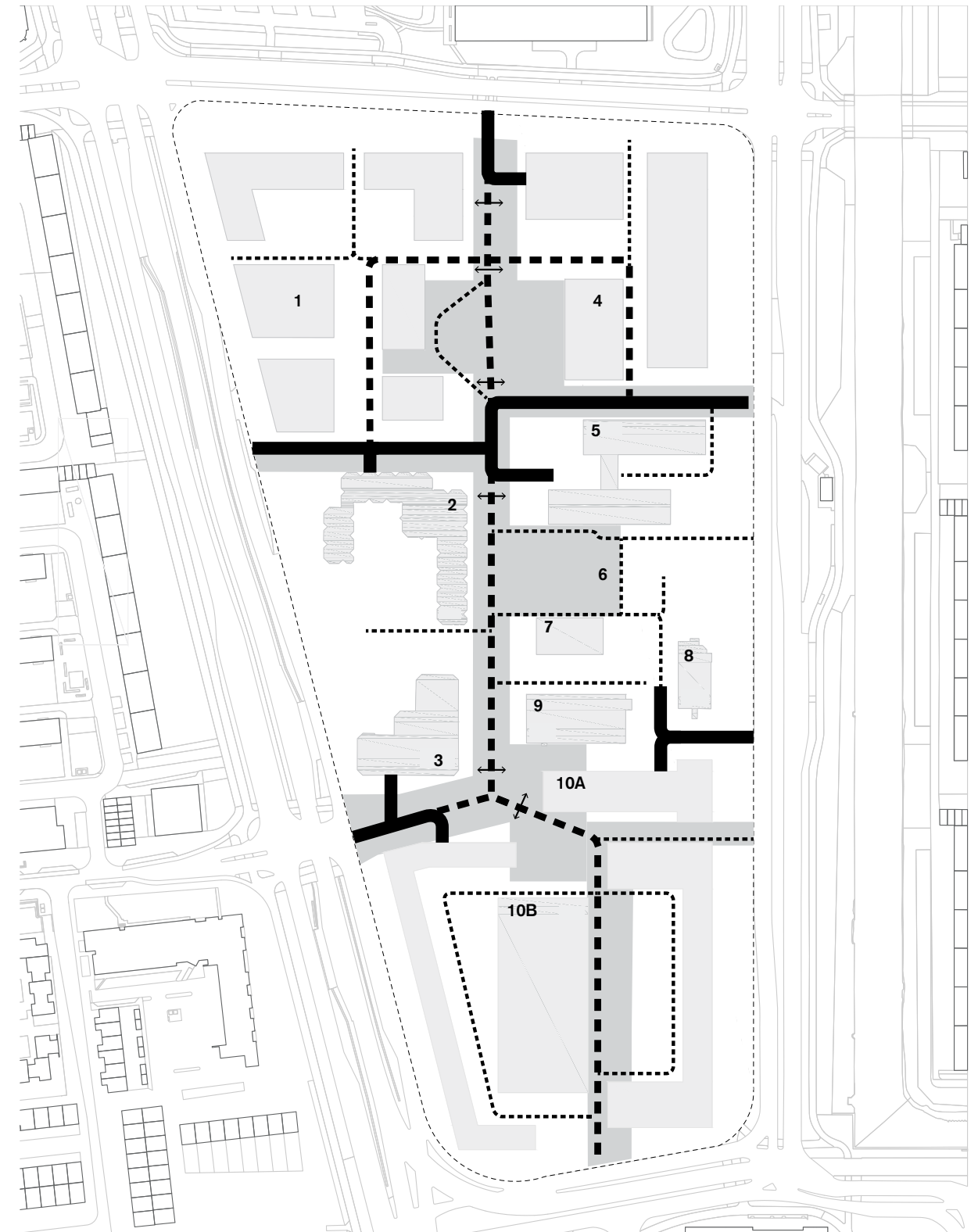
type b

min. 4.5M (5.0M incl. rand)
calamiteiten en/of
vrachtverkeer en/of
fiets (intensief, 2r),
voet

type c

1.5-2.5M (2.5-3.5M incl. rand)
fiets (2r) + voet

— A woonerf

- - B laden/lossen
en calamiteiten

..... C fiets en voet

LANDSCHAP

VERHARDING

Er is gekozen voor een verharding van Grindpave. Dit is een asfaltsoort, maar met een natuurlijkere uitstraling. De kleur van het wegdek kan worden aangepast naar een natuurlijkere zandkleur. De zijkanten van de weg worden niet ‘hard’ uitgevoerd, maar met een grindstrook die de overgang tussen bos en weg vervaagd.

impressie materialisatie
ter plaatse van autoverkeer

impressie materialisatie
ter plaatse van langzaamverkeer

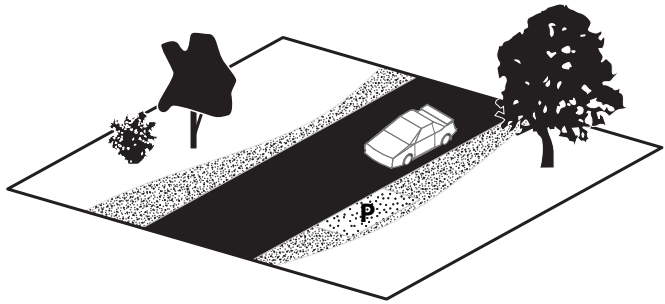

GRINDPAVE

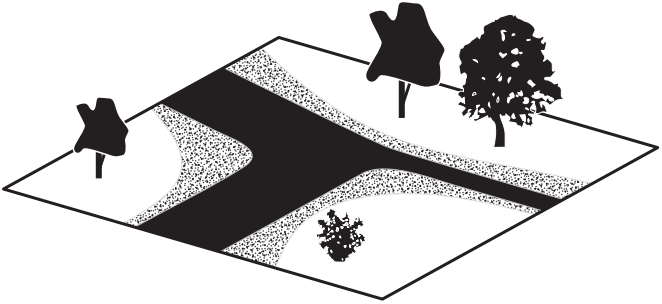
Grindpave is een verharding met de gebruiksvriendelijke gemakken van asfalt en de natuurlijke uitstraling van zand of grind. Grindpave is een asfaltdeklaag en daarmee onderdeel van een volwaardige asfaltverharding. Het pad is stabiel, goed berijdt- en beloopbaar, onderhoudsarm en heeft een langere levensduur dan een echt zand- of grindpad.

Grindpave wordt gemaakt door de zwarte bitumen uit het asfaltmengsel te vervangen door blanke bitumen. Dit resulteert in asfalt met een zandkleur. Grindpave

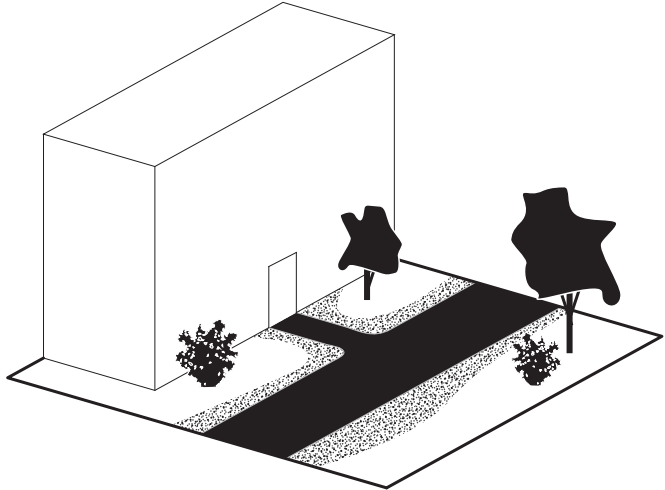
kan na aanleg gestraald worden, zodat het toegevoegde grind meteen zichtbaar is en het asfalt de uitstraling van een grindpad krijgt. Bij nieuwbouw of volledige reconstructie kan Grindpave met een gesloten grondbalans aangebracht worden. De lokale onderlaag wordt dan gestabiliseerd door een milieuvriendelijk cement toe te voegen. Zo wordt een duurzame en stabiele fundering gecreëerd waardoor het pad niet verzakt en opgroeiende wortels weinig tot geen kans krijgen om de bovenliggende constructie te beschadigen.

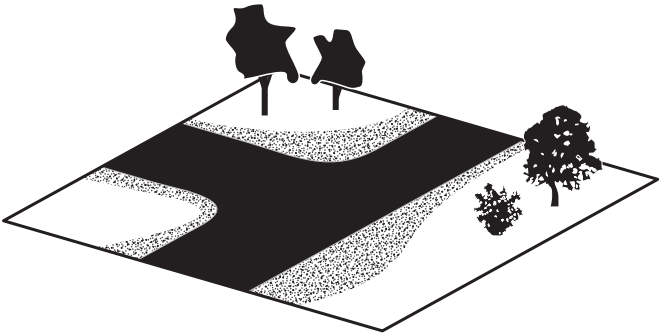
parkeerplaatsen in het grind

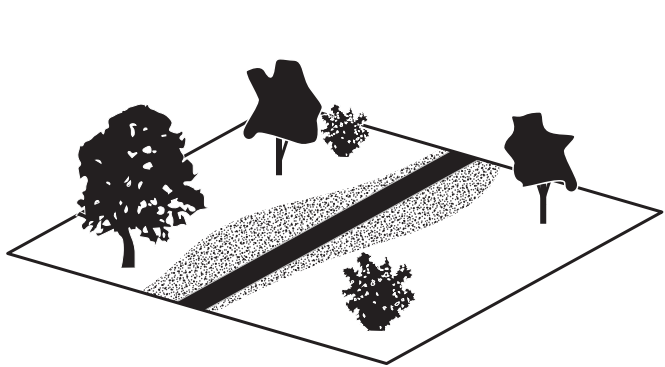
bocht met uitwijkmogelijkheid

aansluiting op plint

kruising met uitwijkmogelijkheid

wandelpad

wandelpad kruising

LANDSCHAP SPECIALS

Langs de corridor zijn drie plekken in het bos met elk een bijzondere programmering. Rondom de drie plekken wordt werk en ander niet-woonprogramma gestimuleerd.

BOSPAVILJOEN - MAKEN & WERKEN

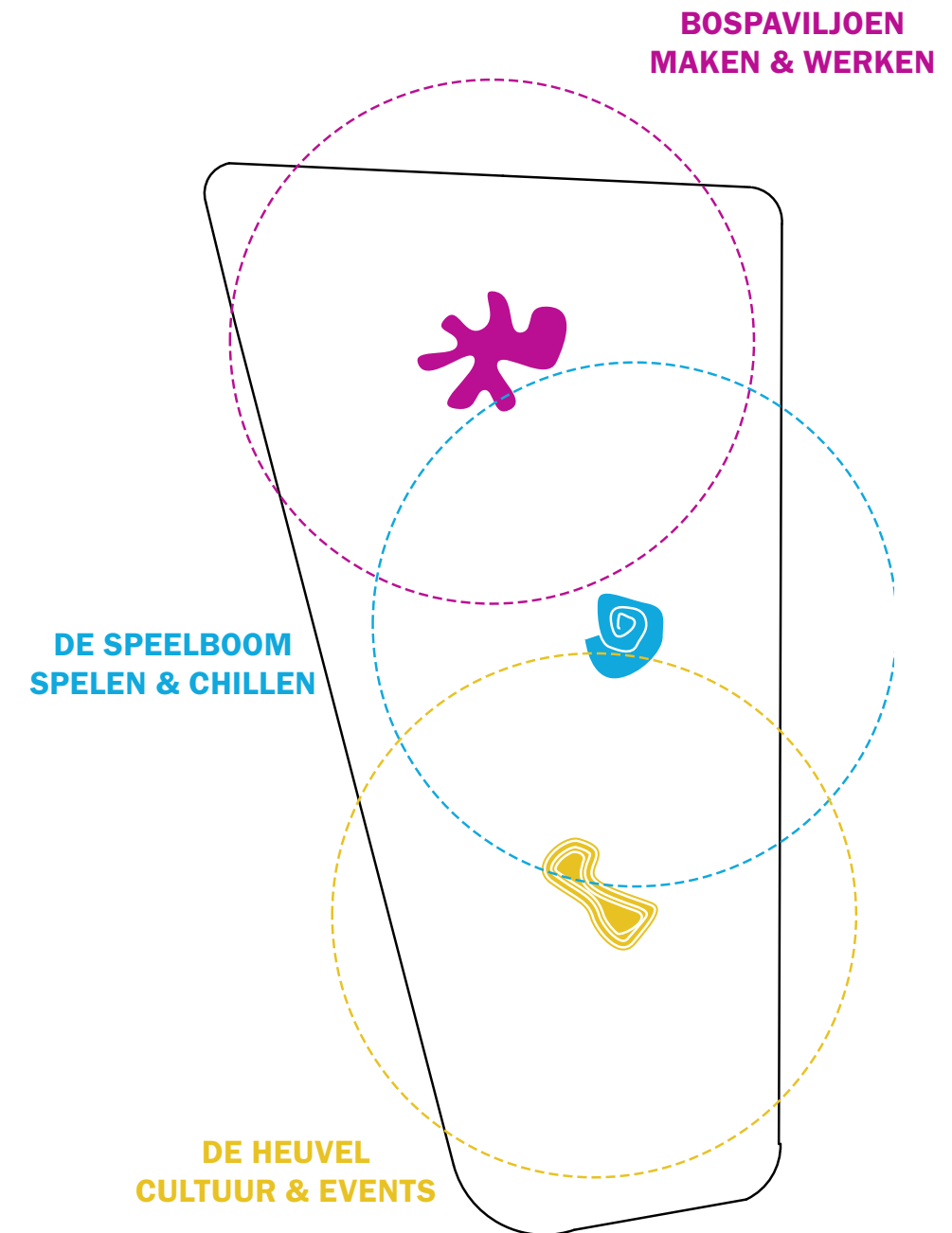
Het bospaviljoen biedt ruimte aan flexible werkplekken in een bosachtige omgeving.

SPEELBOOM - SPELEN & CHILLEN

De bosspeelplek is een verdichting van het bos, met centraal een enorme kunstboom.

HEUVEL - CULTUUR & EVENTS

Een bijzondere heuvel, twee maal hoger dan de omliggende topografie dient als informele tribune voor events, als verzamelplaats of te sporten.

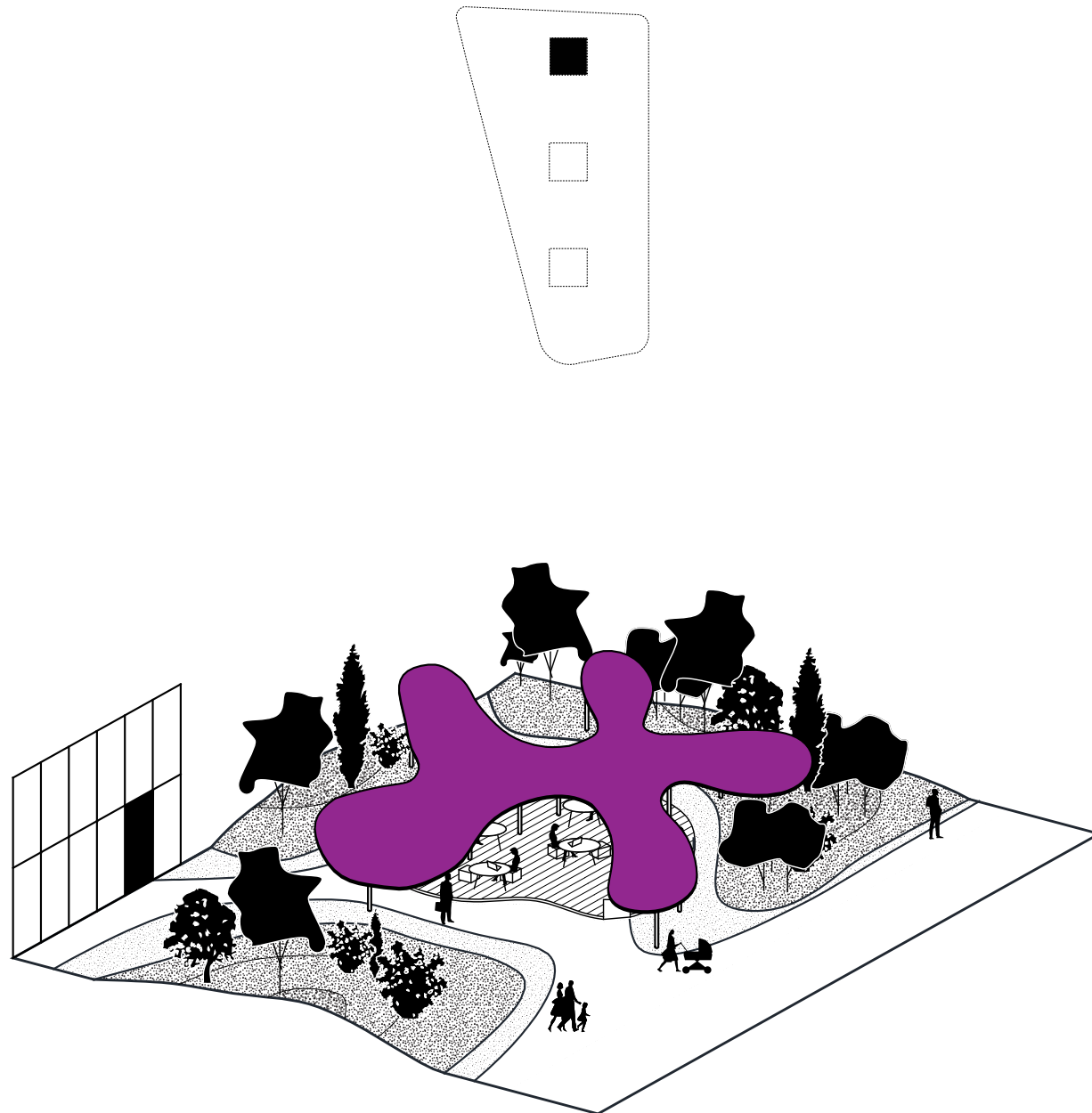

LANDSCHAP

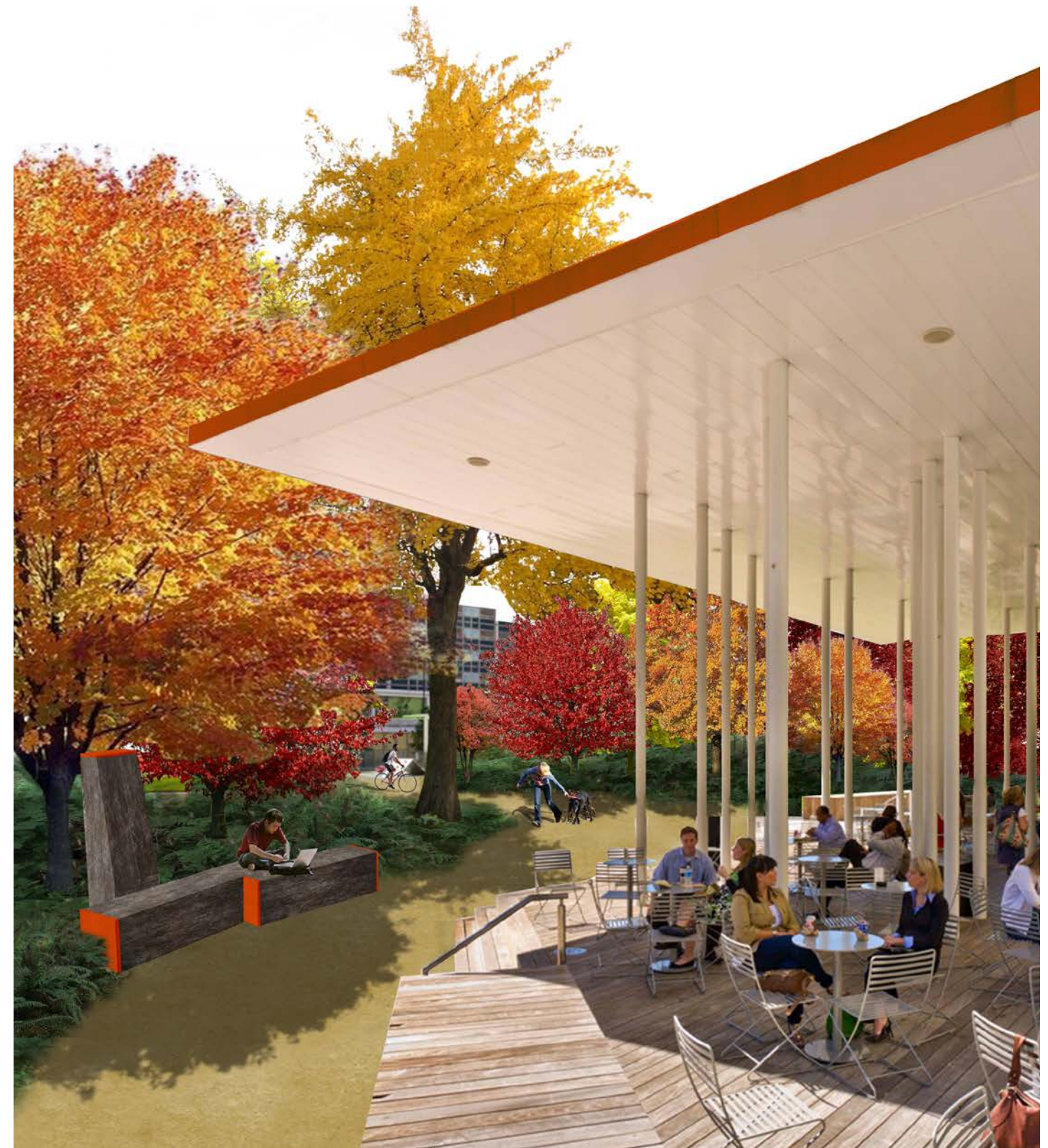
BOSPAVILJOEN

Het werkplein biedt ruimte aan flexible werkplekken in een bosachtige omgeving. Gedacht kan worden aan een gebouwde voorziening (bospaviljoen, gefinancierd uit het werkfonds) in combinatie met een horecafunctie. Het is ook mogelijk om een overdekte buitenruimte te bieden, met vast meubilair dat als werkplek gebruikt kan worden. De ontwikkeling van het paviljoen zou in samenwerking kunnen met het huidige Belcanto.

Het ontwerp hieronder is een suggestie, een modulair principe dat bestaat uit verschillende kleinere en losse elementen is ook mogelijk. Zo kan het paviljoen gradueel groeien in tijd.

bospaviljoen diagram

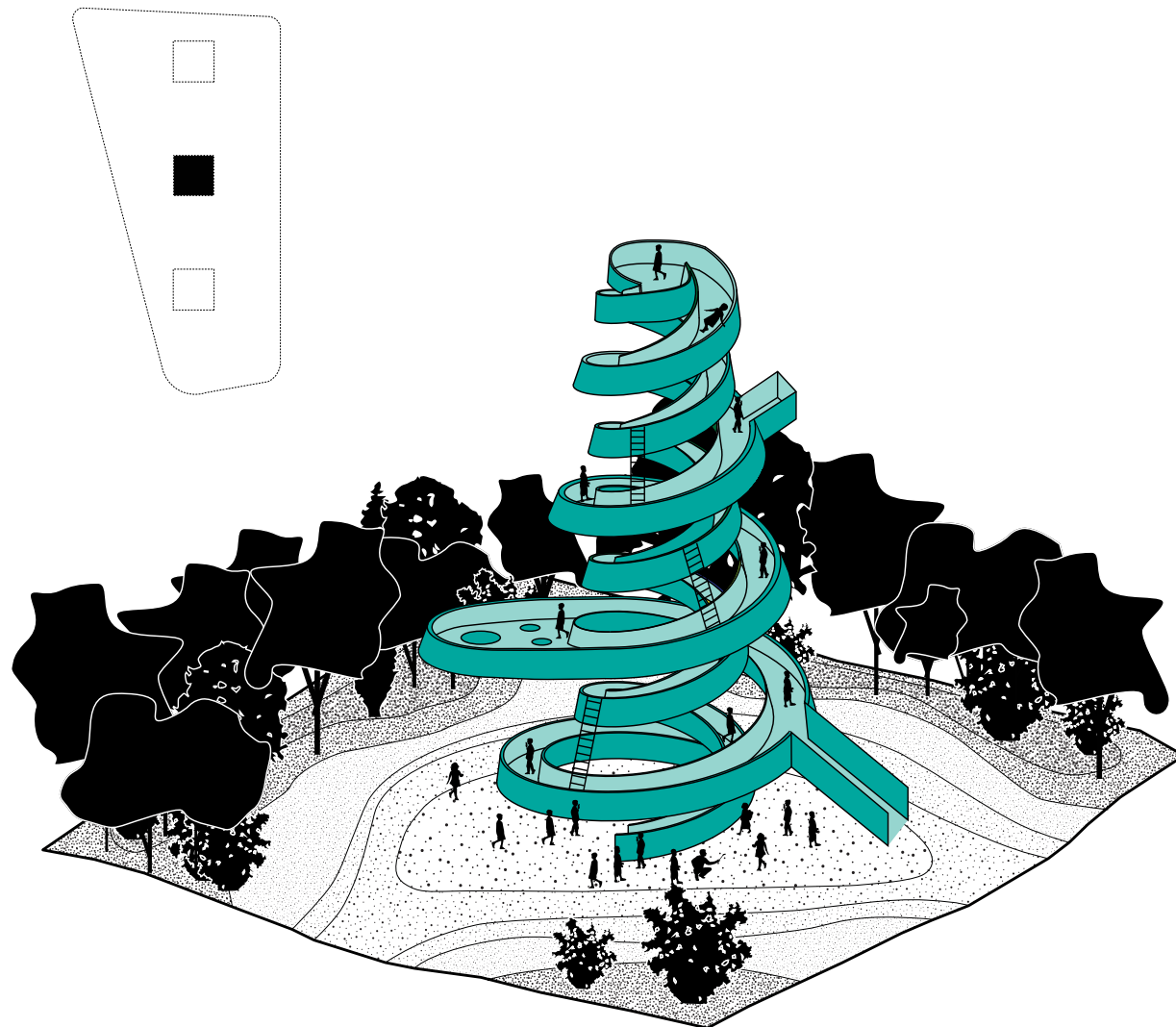
bospaviljoen collage

LANDSCHAP

SPEELBOOM & WADI

De bosspeelplek is een verdichting van het bos, met een grote dichtheid aan speel mogelijkheden. Centraal in het bos staat een enorme kunstboom, die zowel als uitkijkpunt als speeltoren dient. Aan de voet van de boom en in het bos is ruimte voor lianen, loopbruggen, hangmatten, schommels.

Het maaiveld is ietwat verdiept, wat ruimte biedt aan de wadi. De wadi maakt deel uit van het watersysteem en vormt een buffer voordat het water in de Amerikavaart terechtkomt.

speelboom diagram

SeARCH Bostoren uitzichtpunt

SeARCH Bostoren

DE HEEMTUIN

Nabij de speelplek met de kunstboom ligt een mini natuurgebied.
Voor behoorlijke bezonning is een voorkeur voor minder en lagere
beplanting aan de zuid- en westzijde.

Het is een uniek biotoop, een namaak droog duinvalleitje met
onder andere Margriet en Jacobskruiskruid als bedrijfs-zekere
nectar-leveranciers. Er staan ook zeldzame orchideeën en een groep
Hondskruid (Anacamptis Pyramidalis). Het is de enige plek waar de
dagvlinders Zwartsprietdikkopje en Bruine Zandoog zich voortplanten.
Het is naast natuur-element ook een cultuurhistorisch monument, een
nog maagdelijk gebiedje. Er mag in dit gebied geen enkele verstoring
zijn.

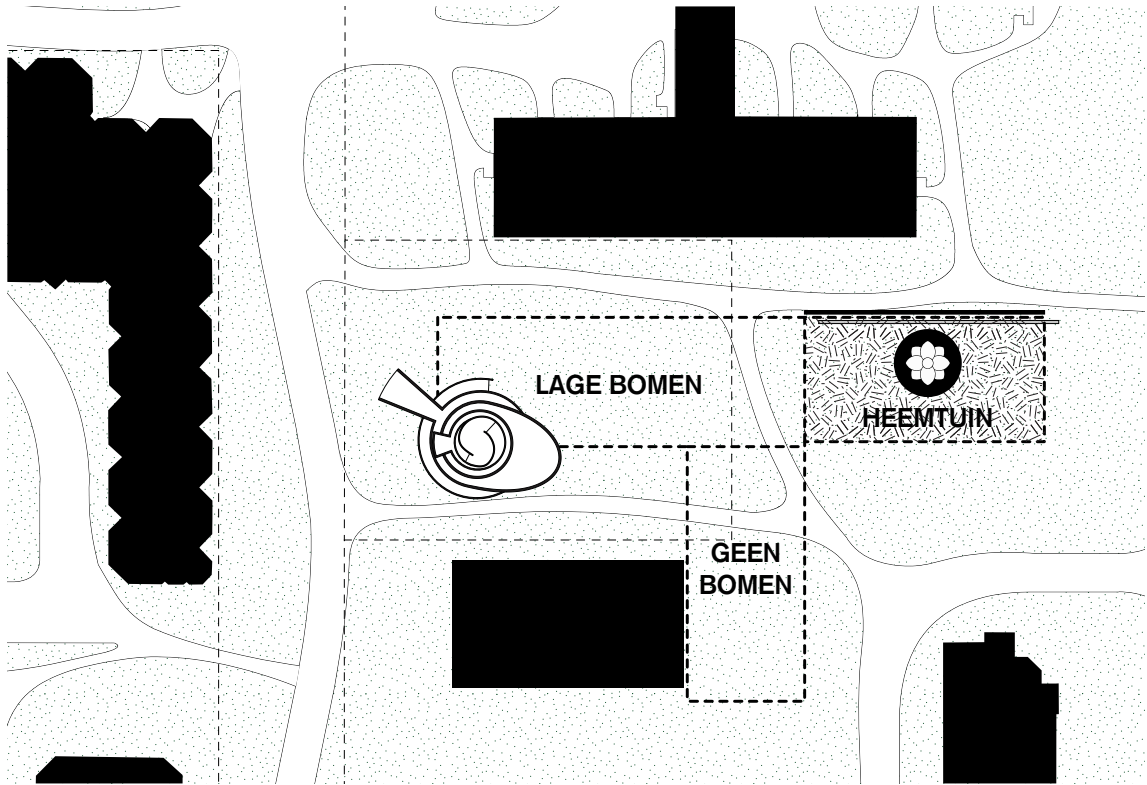
(informatie via Gemeente Haarlem en Dik Vonk)

De Heemtuin

Hondskruid

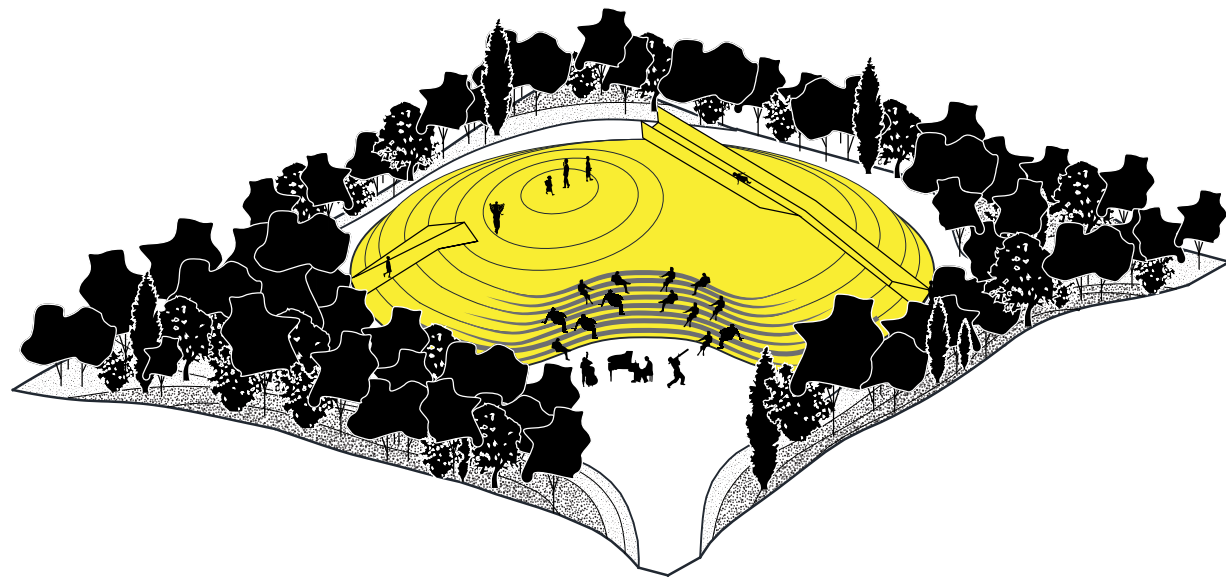
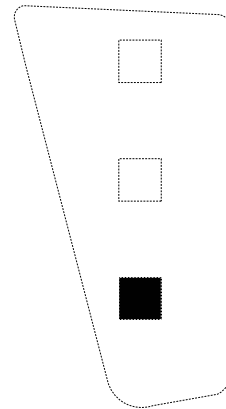
De Heemtuin en de benodigde bezonning nabij de speelplek

De Bruine Zandoog

LANDSCHAP HEUVEL

De sport en bijeenkomst plek maakt gebruik van een extremere topografie. Hoogten kunnen oplopen tot 4 a 5m. De heuvel kan gebruikt worden als informele tribune voor events, maar ook om bijeen te komen of te sporten.

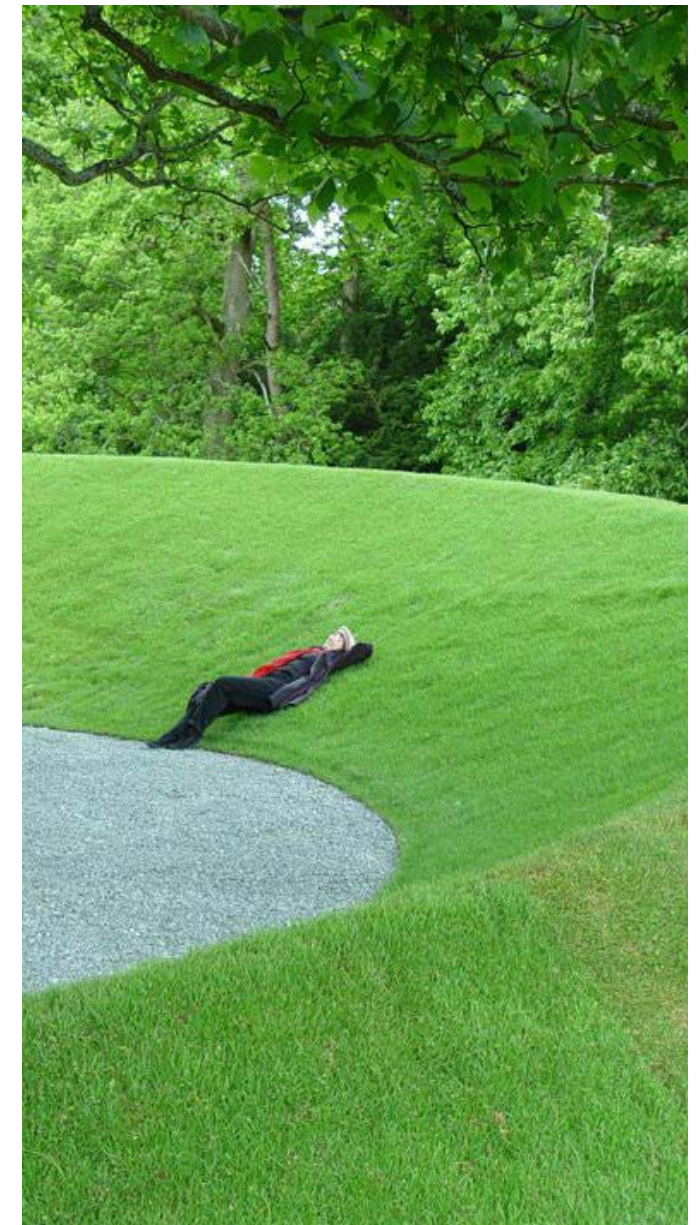
heuvel diagram

Padre Renato Poblete River Park (Boza Arquitectos)

Squak Valley Park

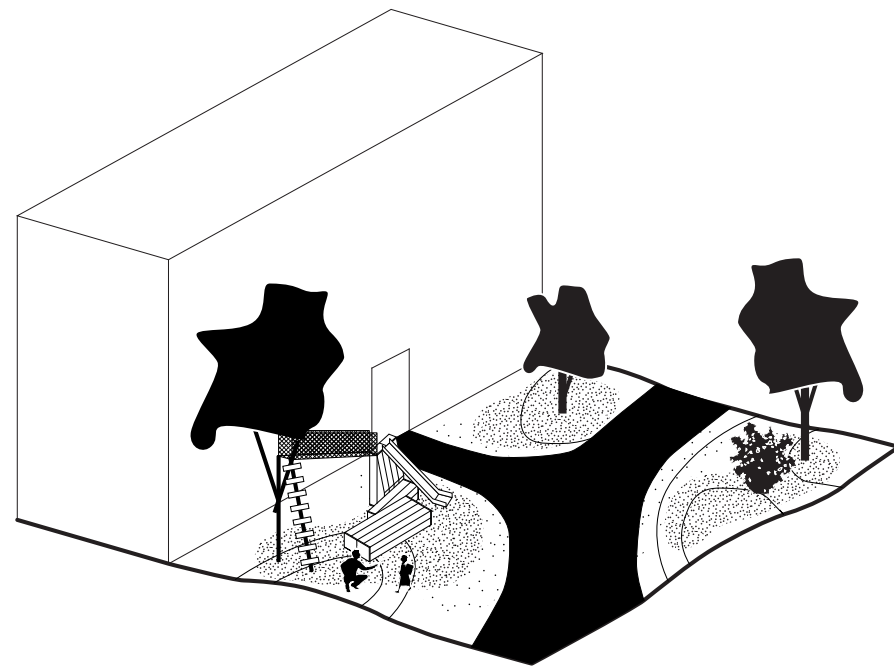
Limelight (Meyer + Silberberg)

LANDSCHAP

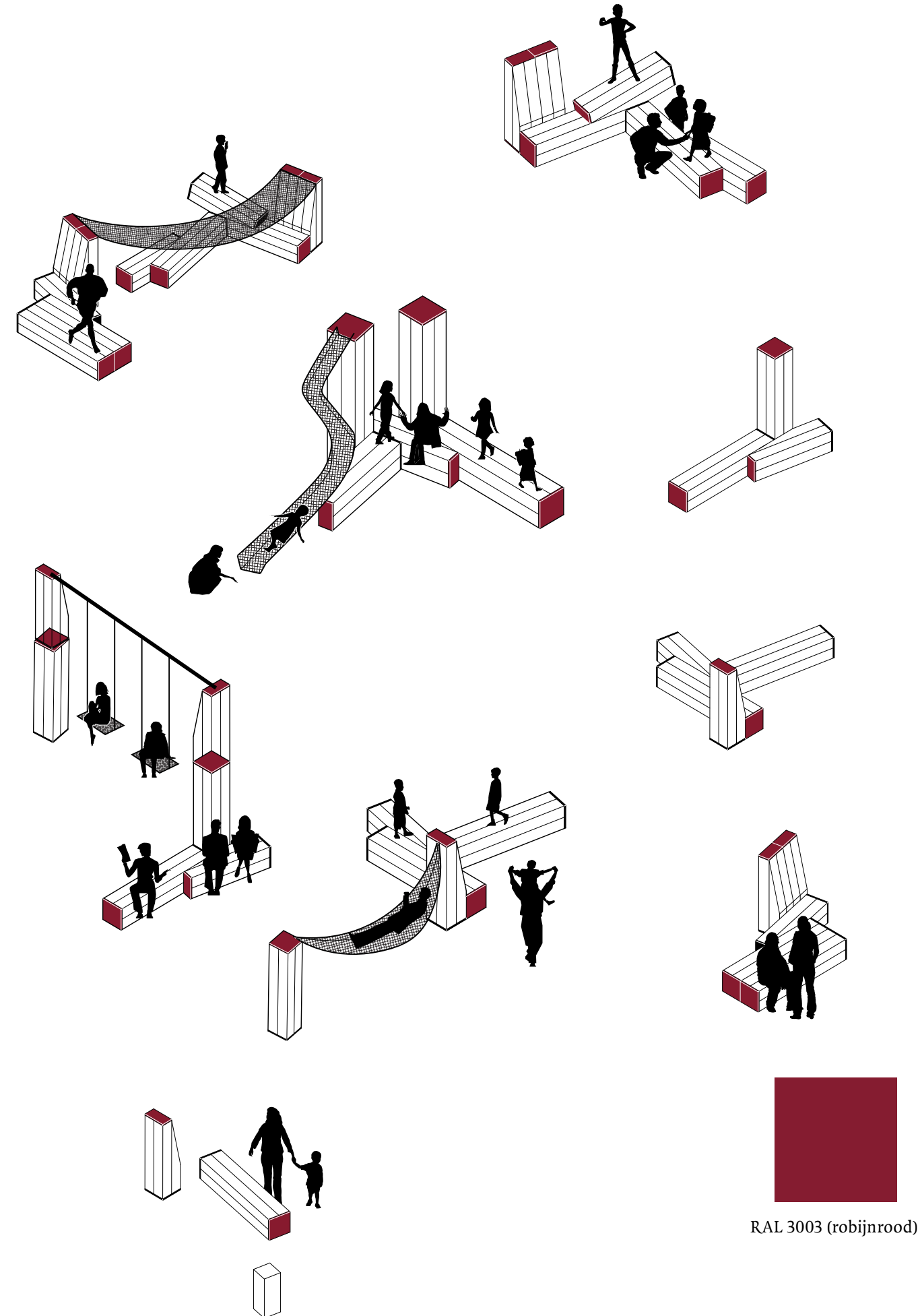
INRICHTINGSELEMENTEN: ZIT- EN SPEEL

Er worden geen gewone bankjes geplaatst in de buitenruimte, enkel elementen die multifunctioneel voor zitten, spelen, klimmen en avontuur gebruikt kunnen worden. Samen met de pleinen, zorgen deze elementen voor het creëren van een plek langs de route.

De elementen zullen worden vervaardigd uit hout, met een gekleurde kopplaat (RAL 3003, robijnrood). Uitwerking zal plaatsvinden in een later stadium.

minimaal één groot speel/werk element per gebouw

configuratiemogelijkheden

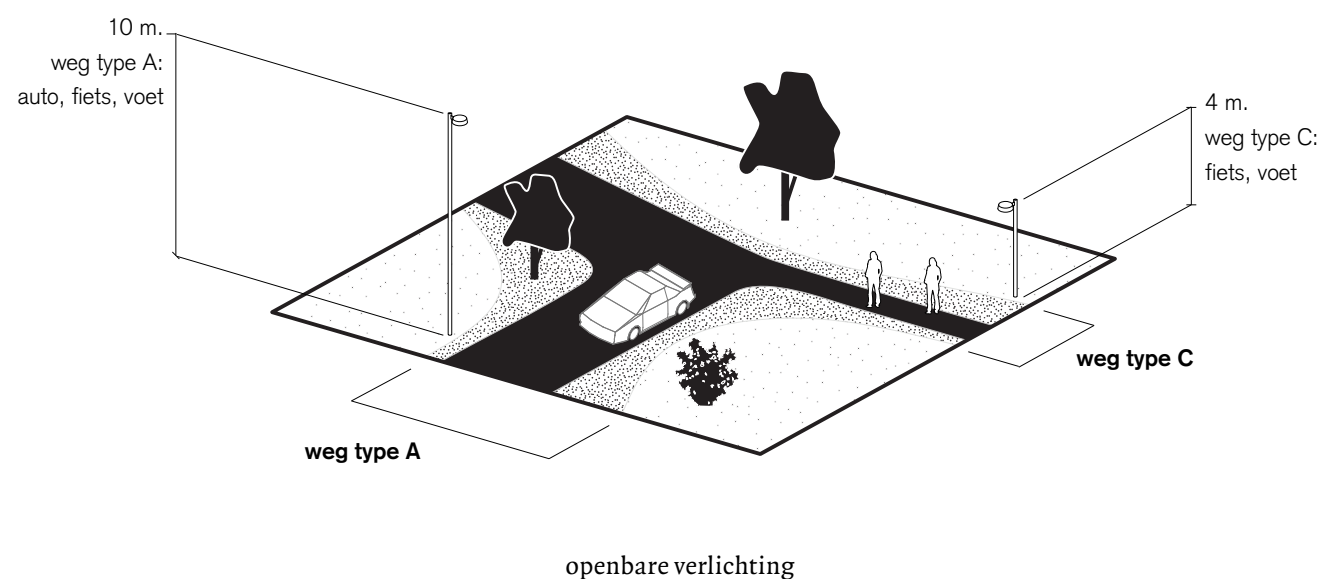

MAL

INRICHTINGSELEMENTEN: LICHT EN AFVAL

Om door het gehele gebied een overkoepelende identiteit te waarborgen, dienen overal dezelfde lichtmasten en afvalbakken te worden toegepast. Bij definitief ontwerp zullen de elementen worden beoordeeld op onderhoudsaspecten. Posities en dichtheid nader te bepalen per bouwplan.

Lichtelemeneten kunnen eventueel standaard HIOR uitgevoerd worden.

PHILIPS FLAGSTONE / RIVERSIDE

Buitenverlichting aan gebouwen.

BAMMENS / DOGGYPOLE

De Doggypole is een dispenser voor hondenpoepzakjes waarin alle gangbare zakjes passen en biedt hiermee een oplossing voor één van de grootste zwerfafvalproblemen. De Doggypole is verkrijgbaar met een interieur voor papieren zakjes en twee uitvoeringen voor plastic zakjes. De interieurs zijn eenvoudig uitwisselbaar, zodat u ook op een later moment voor een ander type zakje kunt kiezen.

De vormgeving van de Doggypole sluit naadloos aan bij de Capitole afvalbakken. Plaatsing kan kosteneffectief aan de staander van een reeds geplaatste Capitole, maar ook een solo of duo uitvoering van de Doggypole met een nieuwe staander is mogelijk. Dankzij de robuuste uitvoering is de dispenser net zo vandalismebestendig als de afvalbak.

Philips Citysoul

Bammens
Doggypole en Capitole

PHILIPS CITYSOUL

CitySoul is een serie modulaire straatverlichtingsarmaturen met hypermoderne lamp- en VSA-technologie en uitstekende optische prestaties. Het klassieke ontwerp van CitySoul past uitstekend in het hedendaagse stadslandschap. De eenvoudige, vlakke, elliptische vorm van de armatuur vormt een elegant lichtpunt. CitySoul is bijzonder veelzijdig. De armatuur is zowel geschikt voor opschuifmontage als voor opzet- of pendelmontage en kan in elke situatie worden toegepast dankzij de instelbare bundel en optische accessoires voor het voorkomen van lichthinder. Omdat CitySoul is voorzien van uiterst energiezuinige technologieën, draagt de armatuur het 'Green Product Logo'. Groene Philips producten zijn ten minste 10% beter dan vergelijkbare producten in termen van energierendement, levensduur, betrouwbaarheid en/of milieuvriendelijke stoffen, en leveren in het algemeen betere totale prestaties op milieugebied. Citysoul is verkrijgbaar in twee maten en met een uitgebreide reeks speciale masten en uithouders.

Bron: Brochure Philips CitySoul

3 B E B O U W I N

G

PLINTEN EN ENTREES	76
BINNEN EN BUITEN	78
VERTRAPPING EN	80
KORRELGROOTTE	82
BEELDKWALITEIT	
FAMILIE VAN GEBOUWEN	84
BEGROEIING	86
WAYFINDING	88

BEBOUWING

PLINTEN EN ENTREES

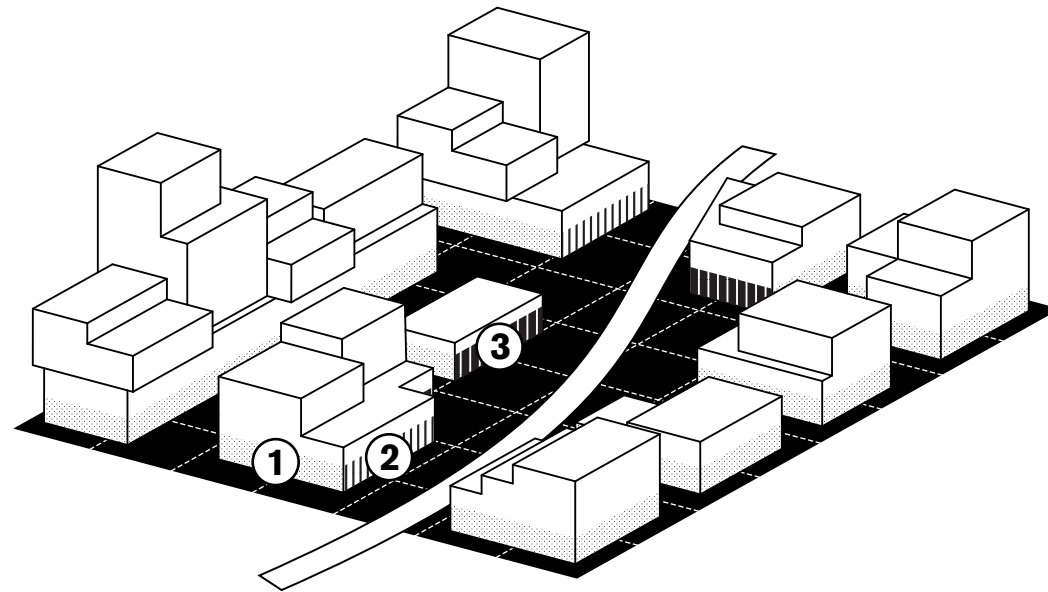
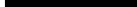
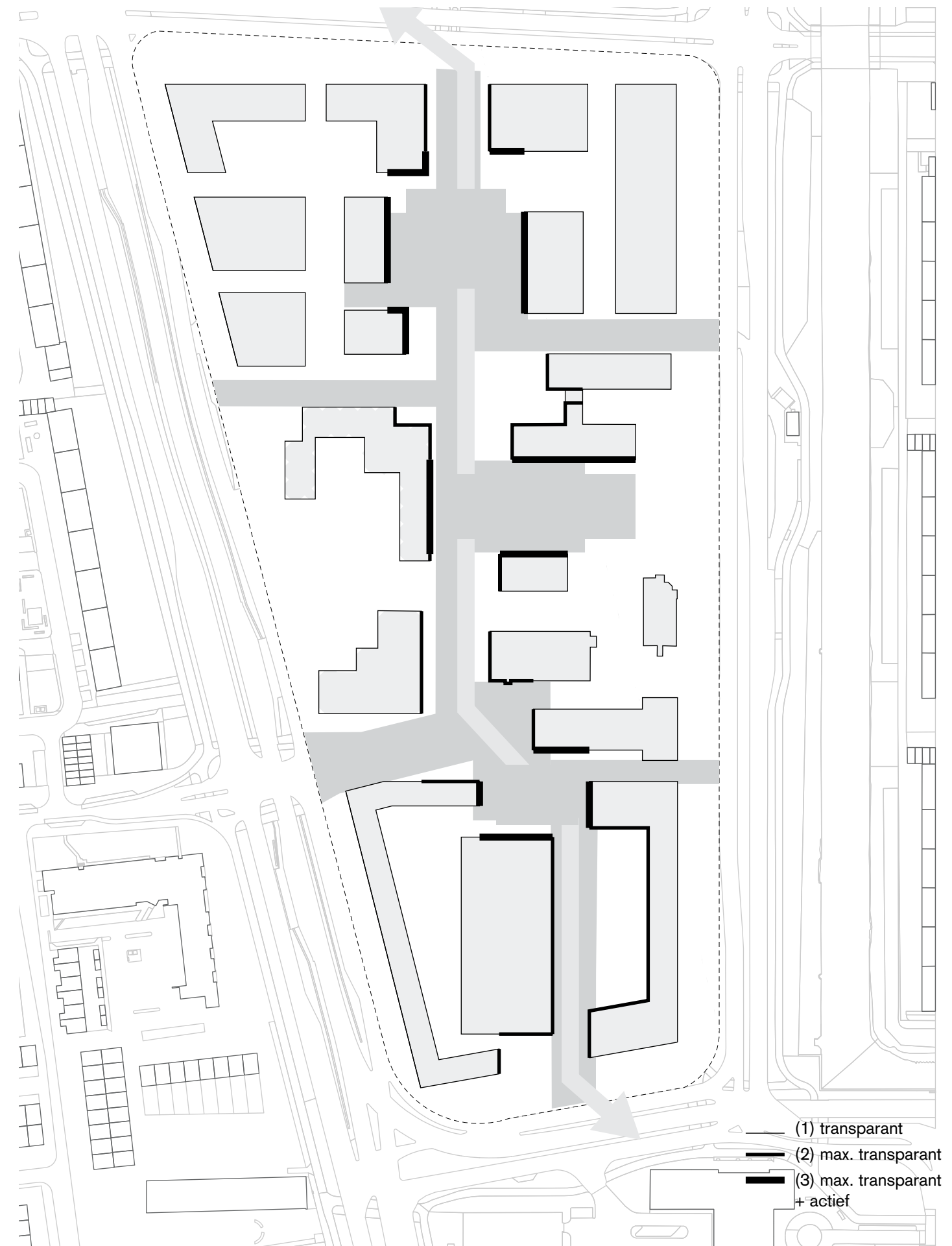

diagram plinten en entrees

Om de interactie tussen corridor en gebouw te maximaliseren, dienen de adressen en woningtoegangen zich voornamelijk aan de corridor en de Europaweg en de Amerikaweg te presenteren. Niet-woonprogramma aan de corridor kan de levendigheid vergroten. Plinten in het gebied kennen drie gradaties van openheid.

- (1) De overwegend transparante basisplint die sociale controle en openheid stimuleert, m.n. gevels die niet aan de corridor grenzen. T.p.v. de Europaweg heeft deze plint een stedelijk karakter.
- (2) De maximaal transparante plint langs de corridor om interactie tussen corridor en gebouw te vergroten.
- (3) De transparante, actieve en maximaal te openen plint rondom de plekken. In deze plinten is passend stedelijk programma gehuisvest: werken, detailhandel, horeca en bijv. een kinderopvang.

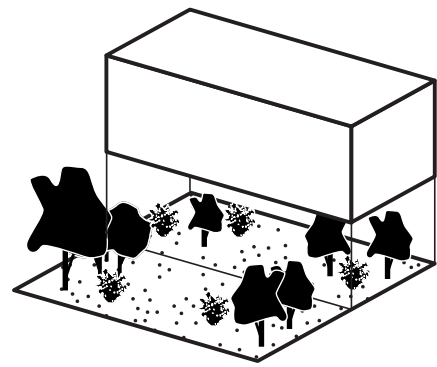

drie gradaties van openheid

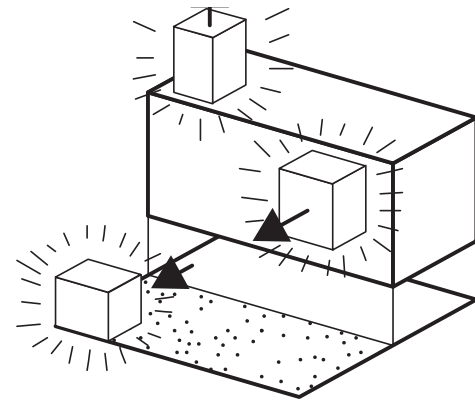
BEBOUWING

BINNEN EN BUITEN

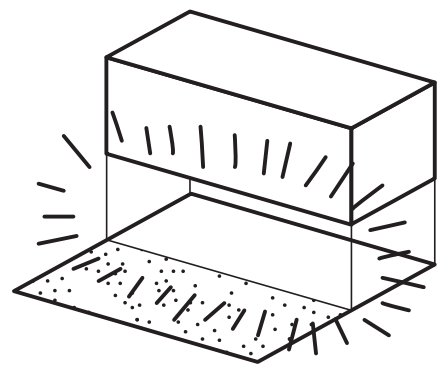
Om de interactie tussen binnen en buiten te stimuleren zijn er een aantal basisprincipe's opgesteld voor plinten en gevels.

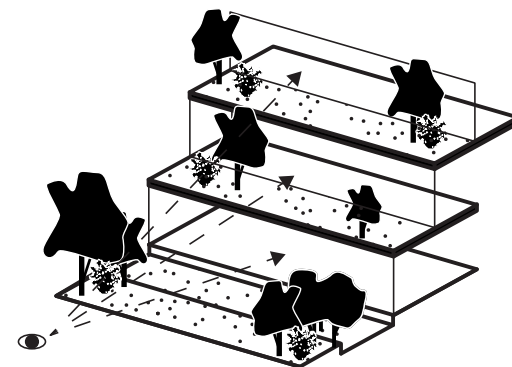
landschap naar binnen

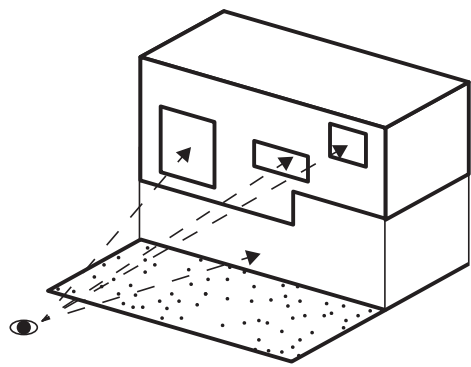
programma naar buiten

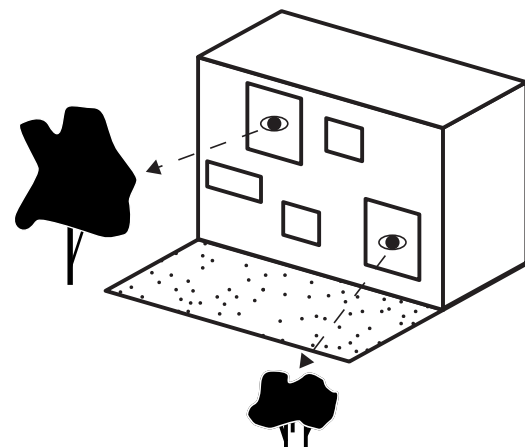
actief programma zo veel mogelijk naar plint

zichtbare en toegankelijke buitenruimte

programma zichtbaar van buiten

landschap zichtbaar van binnen

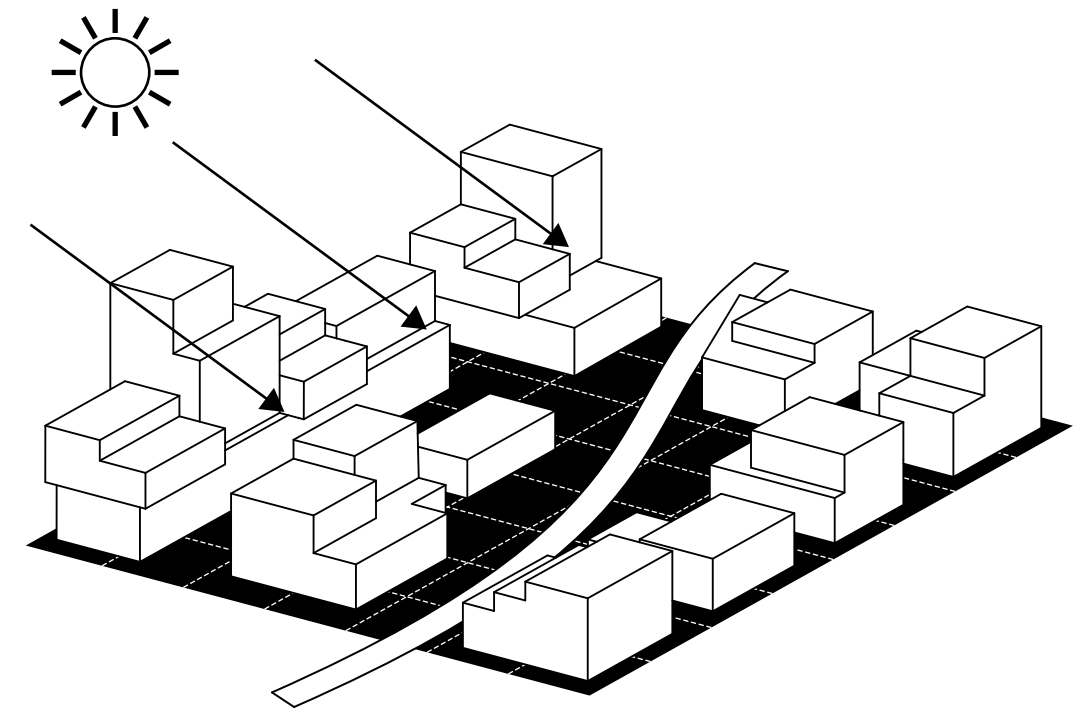

VERTRAPPING EN KORRELGROOTTE

Bij de ontwikkeling van gebouwen dient rekening gehouden te worden met de bezonning en de verblijfskwaliteit van de corridor en het publiek toegankelijke gebied. Richting de corridor neemt de hoogte af zodat de bezonning wordt bevorderd.

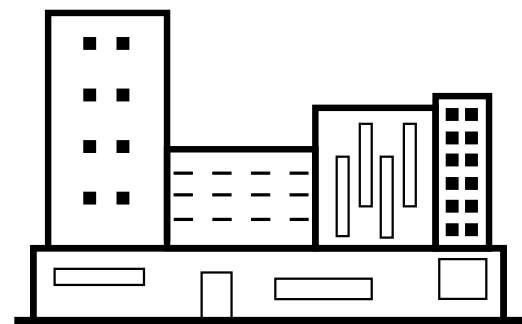
Aan de zijde van de Amerikaweg is continue bebouwing met gedifferentieerde opbouw van samengestelde bouwmassa's. Aan de zijde Europaweg vormt middelhoge stedelijke bebouwing een koppeling met de groene stadsstraat. Hoogte-accnten in het gebied zijn gespecificeerd in de plotregels.

Het principe van doorwaadbaarheid betekent een beperkte korrelgrootte van de kavels. Overwegend kleinschalige bouwblokken passen goed binnen het bos-principe. Aan de zijde van de Amerikaweg zijn de kavelmaten ruimer dan aan de Europaweg.

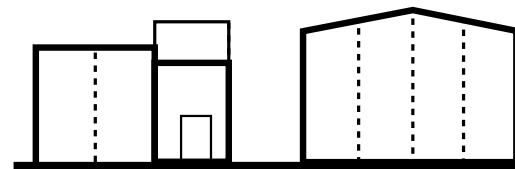
vertrapping

BEELD AMERIKAWEG

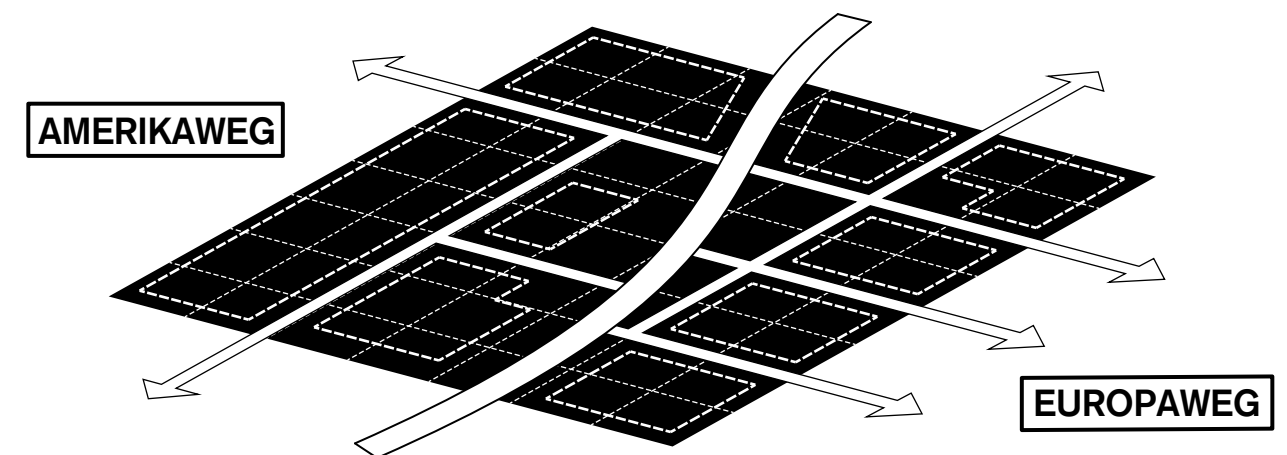

continue bebouwing, verspringing bouwhoogtes, accenten mogelijk

BEELD EUROPAWEG

stedelijke bebouwing, koppeling groene stadstraat, middelhoog

korrelgrootte

BEBOUWING

BEELDKWALITEIT

De bebouwing is dienend, terloops en ondergeschikt aan en afgestemd op het landschap. Er wordt gestuurd op een diverse familie van gebouwen met een beperkte korrelgrootte, een diverse architectenselectie en geen stricte ontwerprichtlijnen. Door reliëf en geleding in gebouwwolume ontstaat een laag van eenheid en extra ruimte voor vergroening.

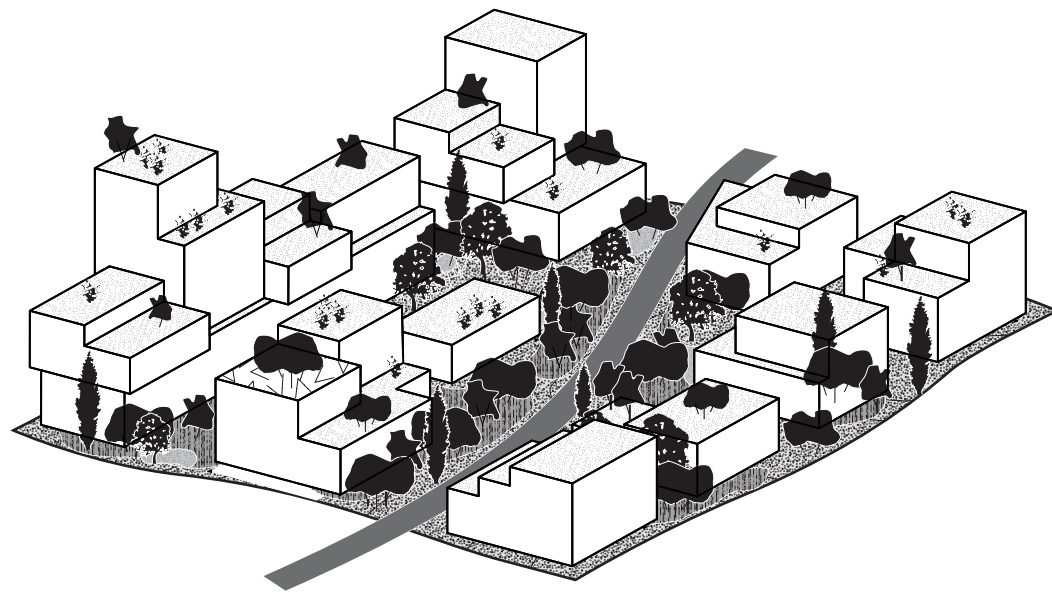

een familie van originele en nieuwe bebouwing

bebouwing in het landschap

BEBOUWING BEGROEIING

Transparantie, een duurzame uitstraling en groen worden in de vorm van hoogwaardige daktuinen en/of gevelvergroening aangemoedigd. Voor hoogwaardige gevelvergroening kunnen bijvoorbeeld plantenbakken t.b.v het aanplanten van bomen geïntegreerd worden in privé balkons die gemeenschappelijk worden beheerd.

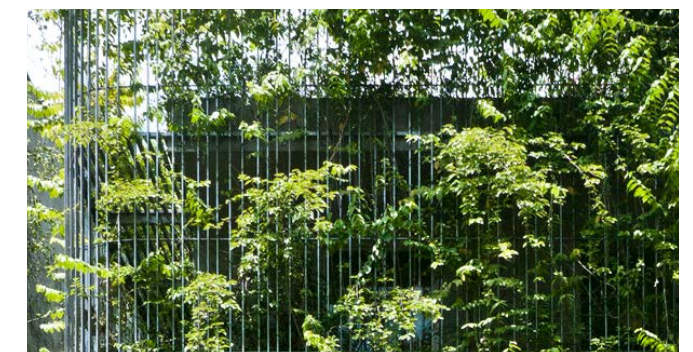
Natuurinclusief bouwen (bijv. in bebouwing verblijfsplekken maken voor dieren) wordt aangemoedigd.

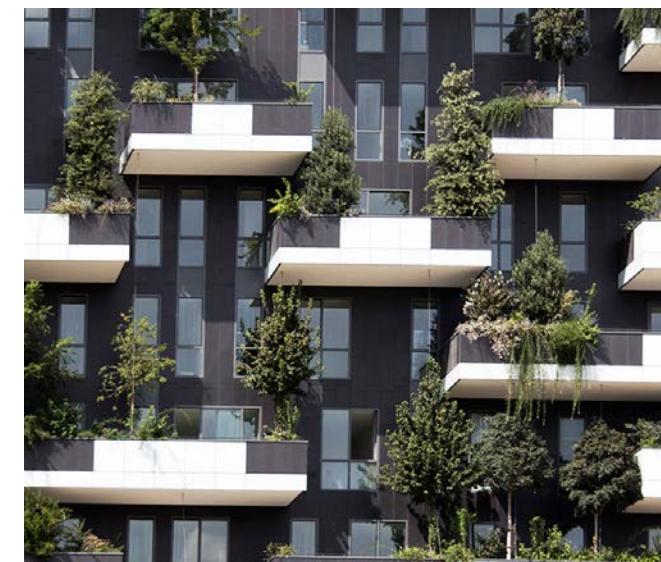
Atlas Hotel (Vo Trong Nghia)

Stacked green (Vo Trong Nghia)

Green renovation (Vo Trong Nghia)

Bosco Verticale (Stefano Boeri)

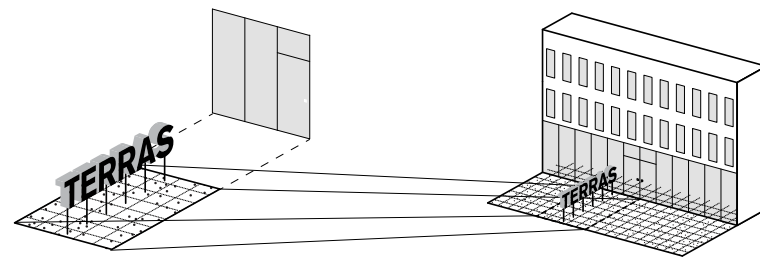

Habitat 67 (Moshe Safdie)

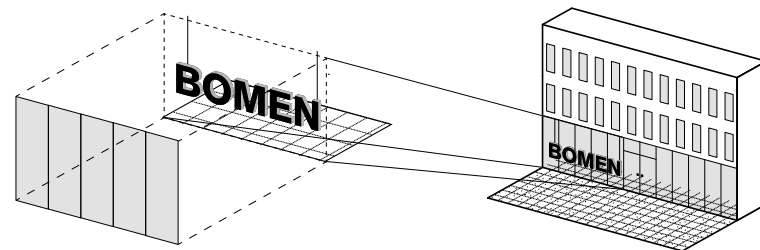
BEBOUWING

WAYFINDING

Het is erg gewenst dat termijn een huisstijl ontwikkeld zal worden voor de wayfinding en signing binnen het gebied. Een eenduidigheid in lettertypen en borden zorgt wederom voor samenhang van de identiteit.

Signing loodrecht op facade

Signing parallel aan de facade (binnen)

A misty forest path with vibrant red and orange autumn foliage. The path is narrow and covered in fallen leaves, leading into the distance. The trees are tall and thin, with their branches and leaves creating a dense canopy of warm colors. The mist is soft and ethereal, filling the air between the trees.

4 RE FERE NTIE ONT WERP

REFERENTIE ONTWERP

94

REFERENTIE DOORSNEDE

96

SCHETSMAQUETTE

98

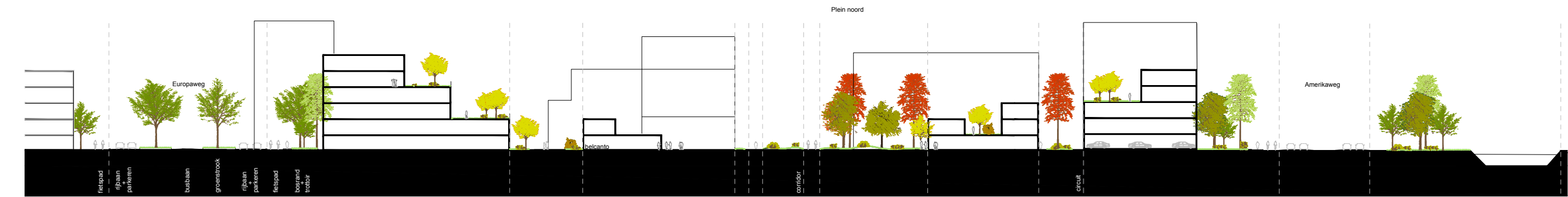
ONTWERP REFERENTIE ONTWERP

Dit referentieontwerp betreft een wensbeeld en is één van de vele mogelijkheden tot uitwerking van Schalkwijk Midden. Middels toepassing van dit handboek kan in de toekomst met gemeente en eigenaren tot een nieuwe en passende oplossing worden gekomen, waarbij de gewenste identiteit van het gebied gewaarborgd blijft.

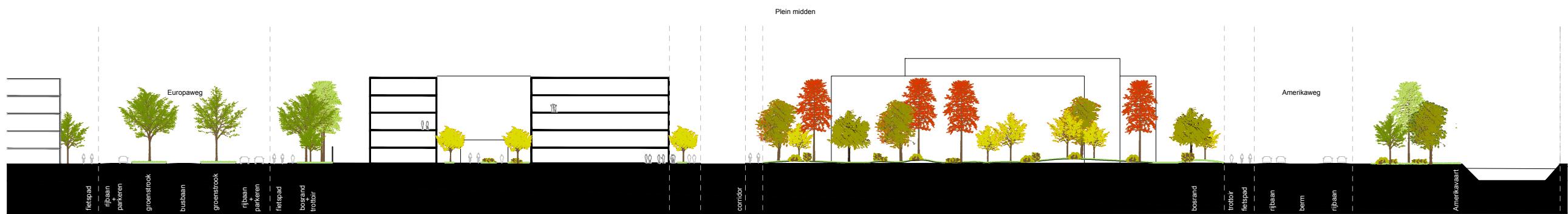
Het referentieplan geeft een weergave van een mogelijke inrichting van de corridor, de pleinen, secondaire route en entree/s naar het gebied. De plotinrichting is slechts indicatief, er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Het referentieplan dient als basis voor een kostenraming voor de inrichting van de corridor, de pleinen, de zijtakken en de randen. Op basis van deze kostenraming is een kostenverdeling over partijen opgesteld

ONTWERP
DOORSNEDEN

A

B

C

5 B IJ L AGE N

BOMENBIBLIOTHEEK
AANPLANTEN RONDOM
LEIDINGEN
HERVERKAVELING

100
120
122

BIJLAGE

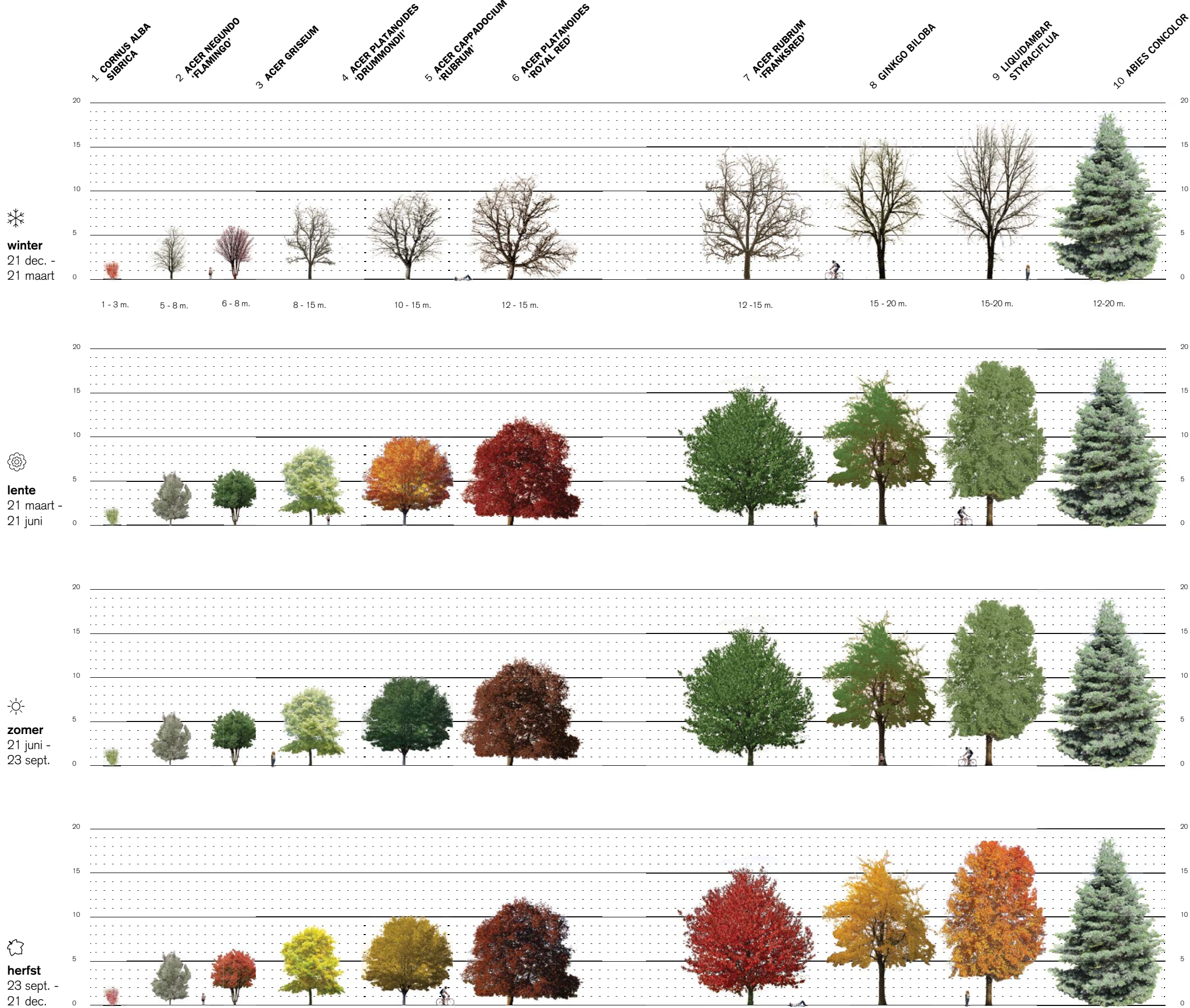
BOMENBIBLIOTHEEK

De bomenbibliotheek geeft een weergave van mogelijkheden voor beplanting en bomen. Een aparte paragraaf geeft aan hoe kan worden omgegaan met bomen en leidingen.

BIJLAGE

BOMENBIBLIOTHEEK

1

CORNUS ALBA 'SIBRICA'
WITTE KORNOELJE

vorm	opgaande heester	witte bloei, groen blad
hoogte	1 — 3 m.	groen blad
breedte	1 — 3 m.	roodviolet blad, witblauwe bes
plaats	zonnig tot schaduw, verdraagt wind	rode twijg, witte bes
bodem	droog tot vochtig	
gebruik	park, tuin, groenstrook	

2

ACER NEGUNDO 'FLAMINGO'
BONTE VEDERESDOORN

vorm	breed eirond, halfopen	gebruik	park, tuin, groenstrook, industrie
hoogte	5 — 8 m.	lente	geelrode bloei, roze blad
breedte	5 — 8 m.	zomer	witrozebont blad
plaats	zonnig tot halfschaduw, windbeschut	herfst	witrozebont blad
bodem	alle, verdraagt droogte en bodemzout	winter	groene twijg, groenbruine bast

3

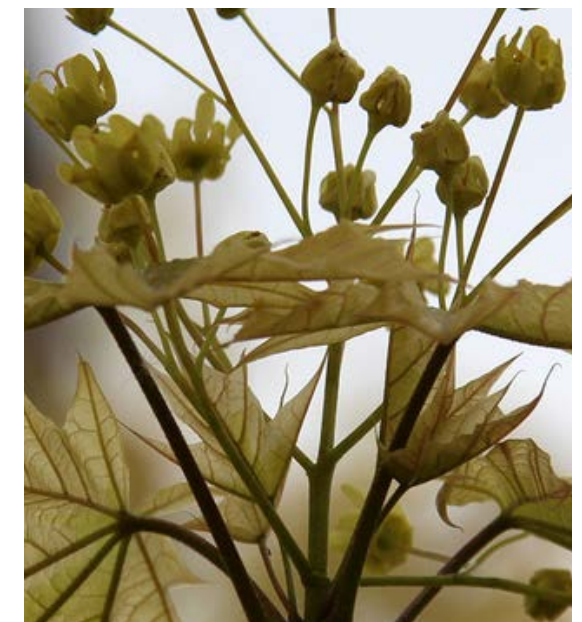
ACER GRISEUM
PAPIERESDOORN

vorm	ovaal tot rond, halfopen	lente	geelgroene bloei, groen blad
hoogte	6 — 8 m.	zomer	groen blad, onder grijsgroen
breedte	4 — 6 m.	herfst	rood blad, rode vleugelvrucht (weinig)
plaats	zonnig tot halfschaduw, windbeschut	winter	opvallende roodbruine afschilferende bast
bodem	humeus, licht zuur, doorlatend		
gebruik	park, tuin, groenstrook		

4

ACER PLATANOIDES 'DRUMMONDII'
GEVLEKTE NOORDE ESDOORN

vorm	breed eirond, halfopen	gebruik	brede straat, laan, park, industrie
hoogte	8 — 15 m.	lente	geelgroene bloei, witbont blad
breedte	6 — 10 m.	zomer	witbont blad
plaats	halfschaduw i.v.m. zonnebrand, verdraagt wind	herfst	bruine vleugelvrucht, geelgroen blad
bodem	humeus, doorlatend	winter	groenbruine twijg, bruine bast

5

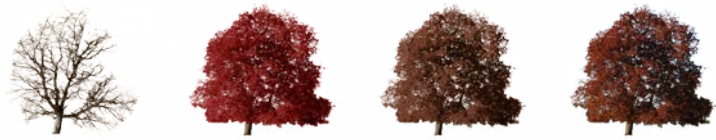
ACER CAPPADOCIUM 'RUBRUM'
KOLCHISCHE RODE ESDOORN

vorm	breed eirond, halfopen	gebruik	brede straat, laan, park, groenstrook
hoogte	10 — 15 m.	lente	geelgroene bloei, rood blad
breedte	6 — 9 m.	zomer	donkerrood blad
plaats	zonnig tot halfschaduw, verdraagt wind	herfst	roodbruin blad, bruine vleugelvriucht
bodem	humeus, vochthoudend, kalkrijk	winter	donkerbruine twijg, bruine bast

6

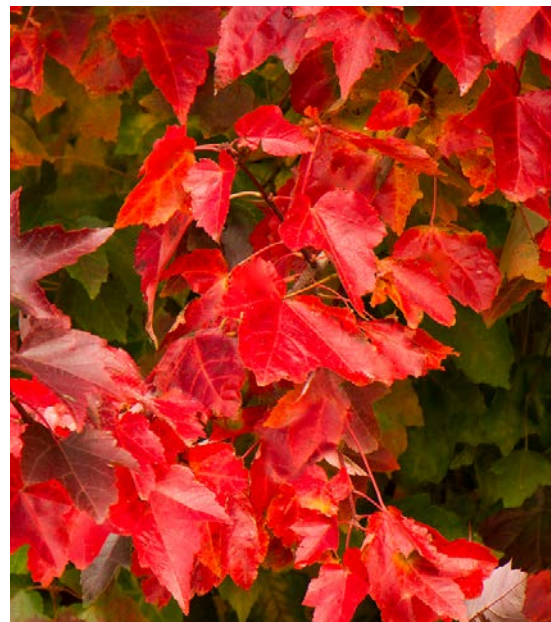
ACER PLATANOIDES 'ROYAL RED'
RODE NOORSE ESDOORN

vorm	breed eirond, dicht	lente	geelgroene bloei, rood blad
hoogte	12 — 15 m.	zomer	donkerrood blad
breedte	8 — 12 m.	herfst	roodbruin blad, bruine vleugelvriucht
plaats	verdraagt schaduw, wind	winter	donkerbruine twijg, bruine bast
bodem	humeus, doorlatend		
gebruik	laan, park, groenstrook, landschap, industrie		

7

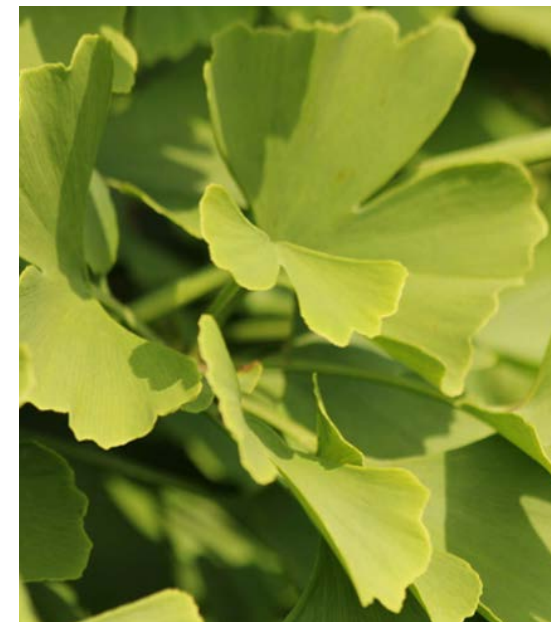
ACER RUBRUM 'FRANKSRED'
RODE ESDOORN

vorm	piramidaal, op eigen wortel	gebruik	straat, laan, plein, park, in open verharding
hoogte	12 — 15 m.	lente	rode bloei op kaal hout, groen blad
breedte	9 — 11 m.	zomer	groen blad, onder blauwgroen
plaats	zonnig tot halfschaduw, windbeschut	herfst	rood blad, rode vleugelvrucht
bodem	vochtig, zuur, doorlatend	winter	roodbruine twijg, grijze bast

8

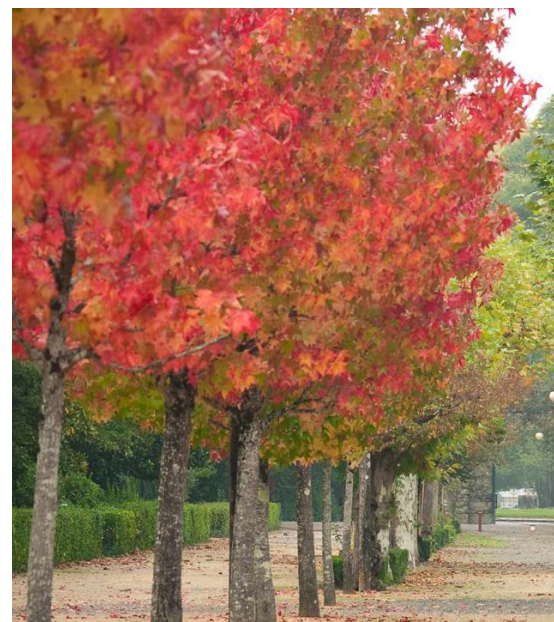
GINKGO BILOBA
JAPANESE NOTENBOOM

vorm	smal zuil	gebruik	straat, plein, park, tuin, industrie, in verharding
hoogte	10 — 12 m.	lente	lichtgroen blad
breedte	3 — 4 m.	zomer	lichtgroen blad
plaats	zonnig, verdraagt hitte	herfst	goudgeel blad
bodem	doorlatend, diep doorwortelbaar	winter	geelgroene bast, bruine twijg

9

LIQUIDAMBAR STYRACIFLUA
AMBERBOOM

vorm	breed piramidaal	gebruik	brede straat, laan, plein, park, in verharding
hoogte	15 — 20 m.	lente	geelgroene bloei, groen blad
breedte	12 — 18 m.	zomer	groen blad
plaats	zonnig tot halfschaduw, windbeschut	herfst	rood/oranje/geel blad, groenbruine vrucht
bodem	leemhoudend, doorlatend, vochthoudend, kalkarm	winter	roodbruine twijg, grijze gegroefde bast, bruine vrucht

10

ABIES CONCOLOR
COLORADO ZILVERSPAR

vorm	smal piramidaal	gebruik	park, tuin, industrie
hoogte	12 — 20 m.	lente	grijze naalden
breedte	6 — 9 m.	zomer	grijze naalden
plaats	zonnig tot halfschaduw, verdraagt wind	herfst	groene kegels, grijze naalden
bodem	doorlatend, humeus, verdraagt droogte	winter	bruine kegels, grijze naalden, grijze bast

—

POLYSTICHUM POLYBLEPHARUM

GLANSSCHILDVAREN

winterhard	ja	bloei	onopvallend
wintergroen	ja	bloeiperiode	—
hoogte	max. 40 cm.		
loofkleur	groen		
per m²	7		
schaduw	(half)schaduw		

EUPHORBIA DIAMOND FROST

winterhard	ja	bloei	wit
wintergroen	ja	bloeiperiode	Herfst, lente, zomer, Winter
hoogte	30 — 90 cm.	grond	vochthoudend
loofkleur	groen		
per m²	10		
schaduw	Slechts een deel Shade		

—

ANEMONE NEMOROSA

BOSANEMOON

winterhard	ja	bloei	wit
wintergroen	nee	bloeiperiode	maart — april
hoogte	10 cm.	grond	humusrijk
loofkleur	groen		
per m²	15		
schaduw	(half)schaduw		

PENNISETUM ALOPECUROIDES ‘HAMELN’

winterhard	ja	bloei	groen — wit
wintergroen	nee	bloeiperiode	lente
hoogte	60 — 90 cm.	grond	alle
loofkleur	groen		
per m²	7 — 9		
schaduw	Zon, halfschaduw, beschutte plek		

GERANIUM MACRORRHIZUM 'WHITENESS'

winterhard	ja	bloei	wit
wintergroen	nee	bloeiperiode	mei — juli
hoogte	20 — 30 cm.	grond	goed doorlatende niet te vruchtbare grond
loofkleur	groen		
per m²	5 — 7		
schaduw	Zon, halfschaduw, schaduw (minder bloemen)		

ALLIUM URSINUM BOLGEWASJE
DASLOOK

winterhard	ja	bloei	wit
wintergroen	nee	bloeiperiode	mei — juni
hoogte	30cm	grond	humusrijk
loofkleur	groen		
per m²	7		
schaduw	(half)schaduw		

BIJLAGE

AANPLANTEN RONDOM LEIDINGEN

Om het mogelijk te maken bomen te planten in de corridor, dient een wortelfolie te worden aangebracht rondom de kabels en leidingen. Tussen de kabels en leidingen in, kan dan een substraatstrook worden aangelegd.

De maximaal mogelijke breedte van de substraatstrook varieert per kant van de corridor. Aan de westzijde is er circa 3.5 meter beschikbaar, aan de oostzijde circa 5 meter.

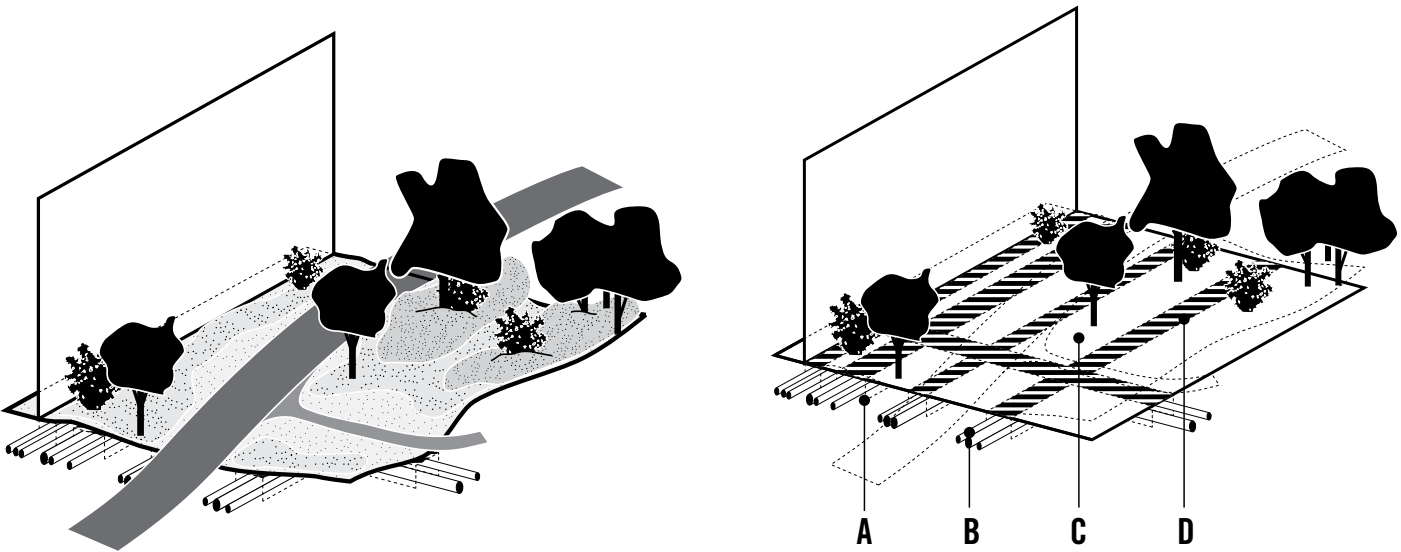
Per orde van grootte van bomen is een bepaald aantal kuub grond nodig. Zie bijgaand diagram voor mogelijkheden van de substraatstroken per type boom.

Per plot zal bekeken moeten worden of grondverbetering noodzakelijk is. Nieuw aan te planten bomen dienen een stamdikte van minimaal 16cm te hebben. Één op de 5 bomen dient bij aanplant een minimumhoogte van 8 meter te hebben.

ANTIWOORTELFOLIE

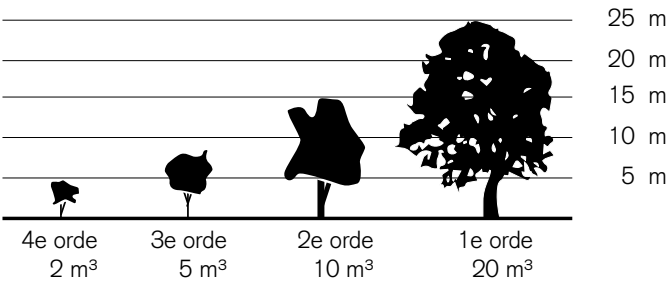
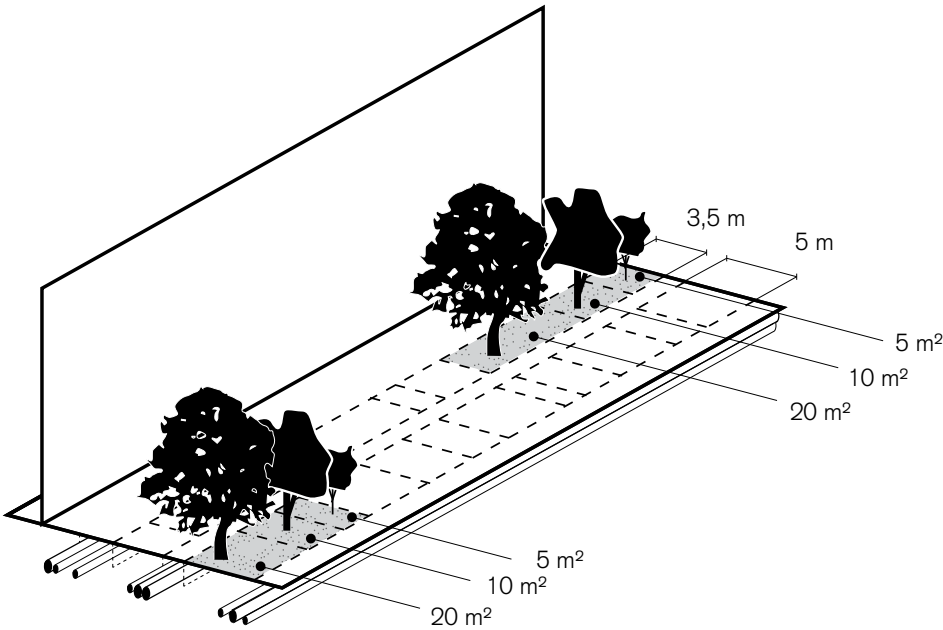
Antiwortelfolie wordt gebruikt om de bestrating te beschermen. Er is vaak sprake van spraakverwarring; antiworteldoek. Dit laat water en lucht door en op termijn ook beworteling. De folie dient verticaal te worden aangebracht langs de cunetgrens. Het is zeer belangrijk dat de folie zo strak mogelijk wordt aangebracht met de gladde (grijze) zijde naar de bomen gekeerd. Diepte tot grondwater of minimaal 1 meter, bovenzijde ruim tot boven het maaiveld (aandachtspunt, goed wegwerken). Wanneer er geen gebruik

wordt gemaakt van deze bescherming, dan kan er bestratingsschade door de beworteling ontstaan. Antiwortelfolie voorkomt niet alleen schade aan de bestrating, maar wordt ook toegepast om de wortels weg te houden van onder meer leidingen en kabels. Het is dan ook zeer belangrijk gebruik te maken van kwalitatief hoogwaardige folie, zodat u ervan verzekerd bent dat deze daadwerkelijk de wortels de juiste kant. — bron: International Tree Service

kabels en leidingen onder de corridor

- a. wortelfolie
- b. leidingen
- c. substraatstrook
- d. leidingenstrook

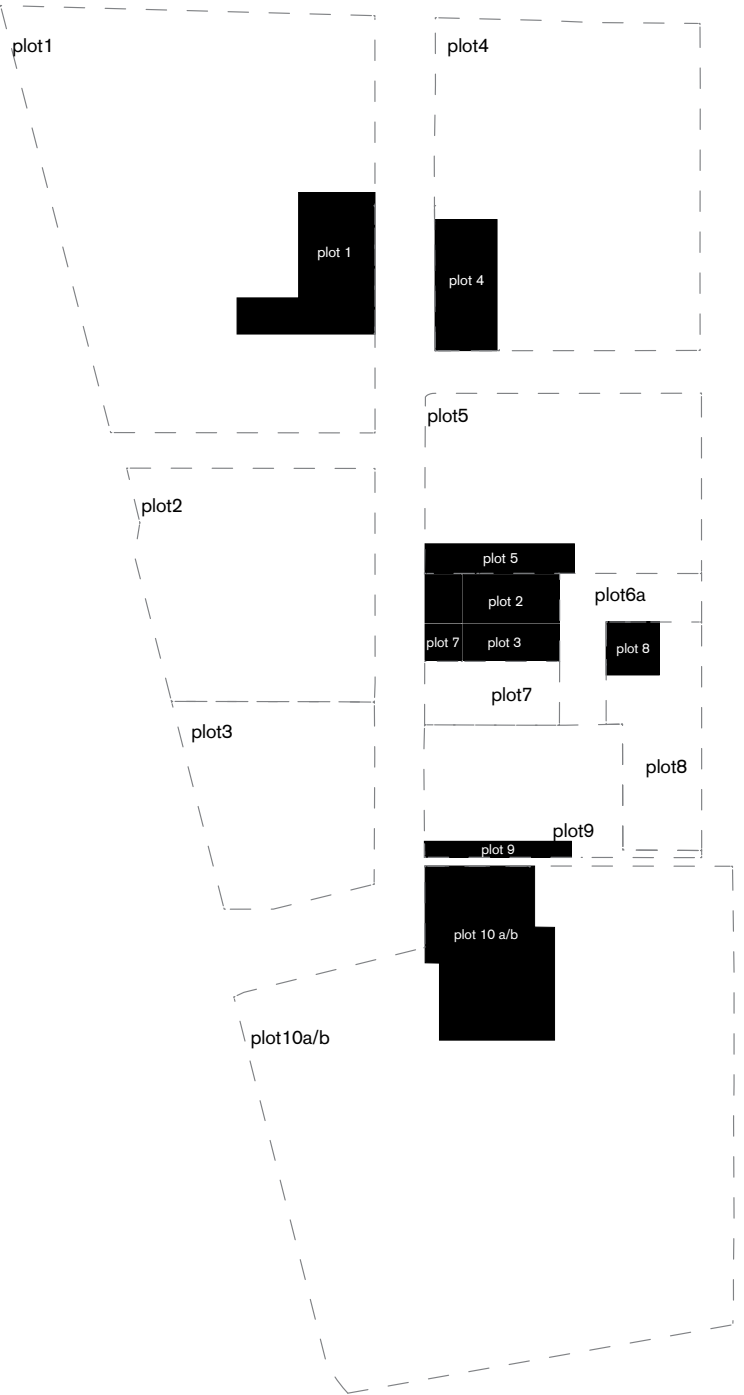
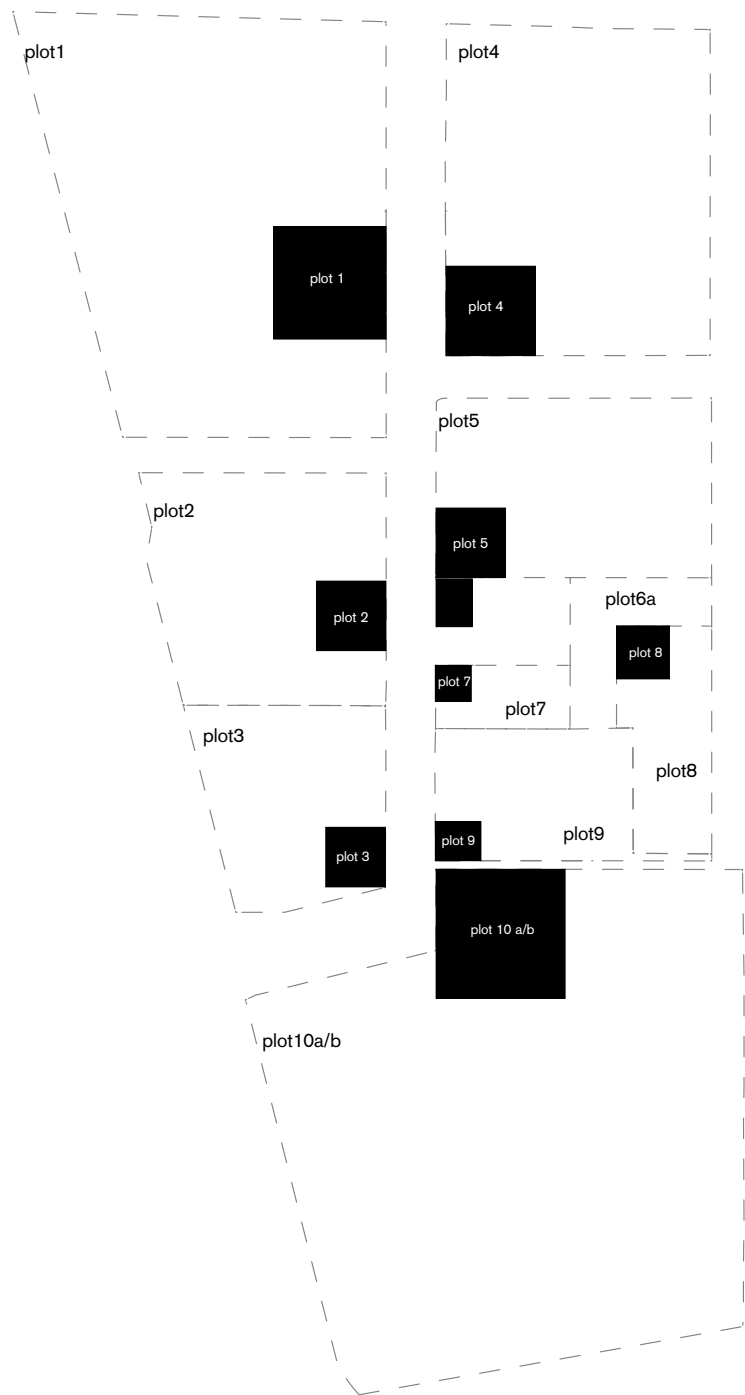

groeiomstandigheden

BIJLAGE

HERVERKAVELING

Op basis van de plotregels wordt een herverkaveling van de bestaande situatie voorgesteld. De plotregels vereisen een drietal pleinen, gelegen aan de Surinameweg. Middels deze herverkaveling wordt gezorgd dat de pleinruimte per eigenaar wordt gegroepeerd tot drie gezamenlijke pleinruimten.

COLOFON

ZUS, 't Idee, Gemeente Haarlem

© 2017

Boomkwekerij Van Ebben

Boomkwekerij Van den Berk

International Tree Service